

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 24/2024 van 18 maart 2024

Betreft: Voorontwerp van wet tot wijziging van de Wet houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator (CO-A-2023-554)

Sleutelwoorden: authentieke bron (definitie, aanwijzing, criteria, beginselen) - (gezamenlijke) verantwoordelijken voor de verwerking - rechten van betrokkenen (toegang en rectificatie) - effectbeoordeling (in de fase van het vaststellen van de norm) - dienstenintegrator

Vertaling

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna genoemd "de Autoriteit"),
Aanwezig: Juline Deschuyteneer, Cédrine Morlière, Nathalie Ragheno, Griet Verhenneman, Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Gert Vermeulen ;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, en met name op de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG" genoemd);

Gelet op artikel 25, lid 3, van de WOG, op grond waarvan de besluiten van het Kenniscentrum worden genomen bij meerderheid van stemmen ;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de op 7 december 2023 ontvangen adviesaanvraag van de staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en de Regie der gebouwen, , toegevoegd aan de eerste minister, de heer Mathieu Michel (hierna "de aanvrager");

Disclaimer: Dit is een snel nagelezen AI-based vertaling wegens hoogdringendheid.

Gelet op de toezending van het verzoek om advies door de Autoriteit, op 12 januari 2024, aan het Controleorgaan op de Politie Informatie (het COC), het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (het CTIVD) en het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten (het Comité P), overeenkomstig artikel 54/1 van de WOA en het Samenwerkingsprotocol tussen de Belgische federale toezichthoudende autoriteiten op het vlak van dataprotectie, overeengekomen op 24 november 2020;

Gelet op het antwoord van het COC van 7 februari 2024, waarin staat dat het COC geen advies zal uitbrengen;

Gelet op het feit dat de CTIVD op het moment van schrijven nog niet heeft bevestigd of ze een advies zal uitbrengen;

Gelet op het feit dat het Comité P op het moment van schrijven nog niet heeft bevestigd of ze een advies zal uitbrengen;

brengt op 18 maart 2024 het volgende advies uit:

I. Doel en achtergrond van de adviesaanvraag

1. De aanvrager heeft bij de Autoriteit een adviesaanvraag ingediend betreffende Voorontwerp van wet tot wijziging van de Wet houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator (CO-A-2023-554 (hierna "**het Wetsontwerp**"). Het Wetsontwerp wijzigt de wet van 15 augustus 2012 betreffende de *oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator* (hierna "**de wet van 2012**").
2. De memorie van toelichting bij het Wetsontwerp verklaart dat het doel ervan onder meer is om rekening te houden met wijzigingen in andere wetgeving, om verbeteringen aan te brengen in de wet van 2012 die voortvloeien uit de praktijk en de geleerde lessen, en de terminologie van de AVG op te nemen in deze wet . Het Wetsontwerp beoogt bepaalde definities te verduidelijken en de rol van de dienstenintegrator, de deelnemende overheidsdiensten en de authentieke gegevensbronnen vast te stellen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.
3. Het Wetsontwerp maakt ook deels deel uit van de Europese wetgeving. Zo "neemt het in overweging" Verordening (EU) nr. 2022/868 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 *Europese datagovernance en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1724 (Datagovernanceverordening)* (hierna "**de Datagovernanceverordening**" of "DGA"), om de federale dienstenintegrator in staat te

stellen bij te dragen aan dit dispositief. Het verduidelijkt ook een taak van de dienstenintegrator in deze context.

4. Het Wetsontwerp "complementeert" Richtlijn (EU) nr. 2019/1024 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 *inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie (herschikking)* (hierna: "**de Richtlijn hergebruik**"), rekening houdend met het feit dat momenteel "*de federale dienstenintegrator het portaal levert waar open data worden gepubliceerd*", "*verankert het de verstrekking van dit soort informatie door de federale dienstenintegrator*".

5. Bovendien anticipeert het Wetsontwerp ook **op de lopende hervorming** van Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 *betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG* (hierna: "**de eIDAS-verordening**"), voor wat betreft de "*portemonnee voor digitale identiteit*". Het heeft ook betrekking op de eIDAS-verordening en de wet van 18 juli 2017 betreffende elektronische identificatie (hierna "**de eIDAS-wet**" genoemd), aangezien deze normen momenteel van kracht zijn.

6. Tot slot geeft het Wetsontwerp ook uitvoering aan Verordening (EU) nr. 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad van 2 oktober 2018 *tot oprichting van één digitale toegangspoort voor informatie, procedures en diensten voor ondersteuning en probleemoplossing en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012* (hierna "**Verordening 2018/1724**" genoemd).

II. Onderzoek

Dit advies is als volgt opgebouwd:

II.1 Relevante adviezen van de Autoriteit, reikwijdte van het Wetsontwerp en reikwijdte van dit advies.....	4
II.2 Authentieke en andere gegevensbronnen.....	7
II.2.1. Definities.....	7
II.2.2. Aanwijzing en criteria voor de aanwijzing van authentieke bronnen.....	11
II.3. Deelnemende overheidsdiensten en gebruikers.....	15
II.3 Taken van de dienstenintegrator.....	21
II.3.1. Gegevensuitwisseling, gegevensattestatie en portemonnee van digitale identiteit.....	21
II.3.2. Beschikbaarstelling van herbruikbare toepassingen.....	23
II.3.3. Elektronische identificatie en de eIDAS-verordening.....	25
II.3.4. Verordening nr. 2018/1724.....	26

II.3.5. Ontwikkeling, testen en onderhoud van toepassingen en systemen	26
II.3.6. Verordening datagovernance	27
II.3.7. Gegevensuitwisseling met andere dienstenintegratoren	28
II.3.8. Artikel 4, lid 1, van de wet van 2012 en de algemene rol van de dienstenintegrator	29
II.4. Facultatief karakter van het gebruik van de diensten van de federale dienstenintegrator	29
II.5. Verantwoordelijkheden met betrekking tot de verwerking	32
II.5.1. Verantwoordelijkheden van de dienstenintegrator en van de gebruikers.....	32
II.5.2 Coördinatiecomité.....	35
II.6. Rechten van betrokkenen.....	36
II.6.1. Publicatie van registers door de dienstenintegrator	36
II.6.2. Protocollen, gebruikersovereenkomsten, gebruiksvoorwaarden	36
II.6.3. Toegang en rectificatie	38
a) Wetsontwerpbepaling.....	38
b) Verband met de AVG, bijzondere bepalingen van de Belgische wet en artikel 13 van de wet van 2012.....	39
c) Verband met de taken van de federale dienstenintegrator.....	41
d) Commentaar op de drie doelstellingen van het voorgenomen voorstel	41
II.7. Diverse punten	45
II.7.1. Gegevensbeveiliging	45
II.7.2. Bevoegdheden van de Koning krachtens artikel 44 van de wet van 2012.....	46
II.7.3. Adviseur informatiebeveiliging.....	47
II.7.4. Uitbreiding naar gemeenschappen en gewesten	49
Conclusie.....	50

II.1 Relevante adviezen van de Autoriteit, reikwijdte van het Wetsontwerp en reikwijdte van dit advies

7. In verschillende recente adviezen heeft de Autoriteit de gelegenheid gehad om haar beleid met betrekking tot de uitwisseling van gegevens afkomstig uit authentieke (of niet-authentieke) bronnen te herhalen. Daarom dient voorafgaand te worden verwezen naar de **volgende adviezen van de Autoriteit**:
- Advies nr. 154/2023 van 20 oktober 2023 *betreffende een gezamenlijk voorontwerp van decreet en ordonnantie houdende het Brussels Wetboek voor governance en gegevensbeheer (CO-A-2023-407)* (met name overwegingen 46-72) (hierna "**advies nr. 154/2023**");

- Advies nr. 143/2023 van 29 september 2023 *betreffende een voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap tot aanwijzing van de dienstintegrator van het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap en een ontwerp van samenwerkingsakkoord met betrekking tot de oprichting van de gemeenschappelijke dienst van de Advies 154/2023 - 6/80 Waalse Regeringen en de Franse Gemeenschap, genaamd Banque Carrefour d'échange de données (niet onderworpen aan instemming) (CO-A-2023-375), en betreffende een ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap tot aanwijzing van de dienstintegrator van het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap en een ontwerp van samenwerkingsakkoord met betrekking tot de oprichting van de gemeenschappelijke dienst van de Waalse Regeringen en de Franse Gemeenschap, genaamd Banque Carrefour d'échange de données (niet onderworpen aan instemming) (CO-A-2023-376) (hierna «advies 143/2023»).*

8. De Autoriteit merkt op dat het Wetsontwerp **de wet van 2012, die het centrale dispositief vormt van het federale recht met betrekking tot, in het bijzonder, de authentieke gegevensbronnen, aanzienlijk wijzigt**. Zoals de Raad van State aangeeft in zijn advies¹, waarbij hij betreurt dat de Autoriteit gelijktijdig is geraadpleegd, betreft dit ontwerp "bij uitstek de verwerking van persoonsgegevens". In het bijzonder:

- Het Wetsontwerp breidt het toepassingsgebied *ratione personae* van de wet van 2012 aanzienlijk uit door het begrip "*deelnemende overheidsdienst*" te vervangen door het veel bredere begrip "*gebruiker*";
- Het wijzigt het begrip van "*authentieke gegevensbron*"² evenals de regels volgens welke gegevensbronnen als zodanig worden gekwalificeerd;
- Het kent nieuwe taken toe aan de federale dienstenintegrator, wiens diensten ook toegankelijk zullen zijn voor de Gemeenschappen, Gewesten, lokale overheden en hun afhankelijke organen;
- Het behandelt de verantwoordelijkheid van de federale dienstenintegrator en zijn gebruikers, evenals de rechten van de betrokkenen in deze context;

---

¹ E.C., advies nr. 75.185/2 van 13 februari 2024 over een "*wetsontwerp tot wijziging van de wet betreffende de oprichting en de organisatie van een federale dienstenintegrator*".

² Zelfs als de aanvrager er tijdens de voorbereiding van het dossier van heeft afgezien om dit begrip te wijzigen.

- Het verduidelijkt niet de reikwijdte van bepaalde belangrijke bepalingen van de wet van 2012 die onduidelijk zijn, zoals de bepalingen met betrekking tot het niet-bindende karakter van het gebruik van de diensten van de federale dienstenintegrator ;
- Tot slot implementeert het Wetsontwerp bepalingen van Europees recht en anticipeert het op de uitvoering van Europese regels die nog niet zijn aangenomen (het Wetsontwerp zelf is op dit punt onderhevig aan verandering³).

9. In deze context heeft de Autoriteit de aanvrager gevraagd naar de realisatie van een **effectbeoordeling inzake gegevensbescherming**. De aanvrager antwoordde als volgt:

"Er is geen effectbeoordeling inzake gegevensbescherming uitgevoerd na het opstellen van de voorgestelde wetswijziging.

De bovenvermelde wijzigingen zullen uiteraard effect hebben op de verwerking van persoonsgegevens door de dienstenintegrator. De FOD BOSA hecht het grootste belang aan de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens. De eigenlijke verwerking van persoonsgegevens in het kader van de uitbreiding van gebruikerscategorieën, de uitbreiding van mogelijke authentieke bronnen en de nieuwe taken zal daarom onderworpen worden aan een effectbeoordeling inzake gegevensbescherming, zoals vereist in artikel 35 van de AVG' (vetgedrukt door de Autoriteit).

10. Gezien de reikwijdte van het Wetsontwerp⁴ **is de Autoriteit van mening dat deze moet worden vergezeld van een effectbeoordeling inzake gegevensbescherming**, zodat er een geïnformeerd en doeltreffend parlementair debat over kan plaatsvinden. Een dergelijke beoordeling zal met name helpen om de oorspronkelijke missie van de federale dienstenintegrator duidelijk te scheiden van zijn nieuwe taken, de reikwijdte van de uitbreiding van de gebruikers van de dienstenintegrator te evalueren, en de noodzakelijke aanpassingen aan het huidige dispositief van de wet van 2012 (opgesteld in een tijd dat de AVG nog niet bestond en de rol van de dienstenintegrator beperkter was) te benadrukken. Een dergelijke analyse zou het ook mogelijk moeten maken om de criteria en de methode voor het identificeren van authentieke gegevensbronnen te evalueren, in een bredere context van het aanbieden van de diensten van de federale dienstenintegrator ook aan deeltentiteiten en de overheidsinstanties die van hen afhankelijk zijn (inclusief overwegingen over een nationale samenwerkingsovereenkomst hierover, die het gebruik van zowel federale als regionale authentieke bronnen omvat en ervoor zorgt dat de consistentie op dit gebied wordt gewaarborgd).

---

³ Zie het antwoord van aanvrager dat is opgenomen in overweging nr. 14.

⁴ Zie overweging 8.

11. Tenslotte, aangezien de **hervorming van de eIDAS-verordening ten** tijde van de opstelling van het Wetsontwerp⁵ nog niet is goedgekeurd, is de Autoriteit van oordeel dat het Wetsontwerp, in afwachting van de tenuitvoerlegging van deze hervormde verordening, zich niet in een definitief ontwerpstadium bevindt⁶ en dat de **raadpleging van de Autoriteit over dit aspect van het project voorbarig is**. Met andere woorden, de Autoriteit **houdt haar analyse van de tenuitvoerlegging van de hervormde eIDAS-verordening aan en zal zich beperken tot het uitbrengen van de nodige opmerkingen met betrekking tot andere aspecten van de wijziging van de wet van 2012**.

II.2 Authentieke en andere gegevensbronnen

II.2.1. Definities

12. In het positief recht wordt het begrip "*authentieke bron*" indirect gedefinieerd via de - verwante - definitie van het begrip "*authentieke gegevens*". Het begrip "*authentieke bron*", dat is vastgelegd in artikel 2, lid 6, van de wet van 2012, is gewijzigd door artikel 2 van het Wetsontwerp. Het begrip "*authentieke gegevens*", dat is vastgelegd in artikel 2, lid 5, van dezelfde wet, blijft daarentegen ongewijzigd⁷. In plaats van een "*databank waarin authentieke gegevens worden opgeslagen*" wordt de authentieke bron voortaan gedefinieerd als "*een register of systeem, onder de verantwoordelijkheid van een publiekrechtelijke of private entiteit, dat kenmerken bevat met betrekking tot een natuurlijke of rechtspersoon en dat wordt beschouwd als de primaire bron van die informatie of als authentiek wordt erkend krachtens het Unierecht of het nationale recht, met inbegrip van het bestuurlijk handelen*" (onderstreping door de Autoriteit).
13. De memorie van toelichting beperkt zich tot het verduidelijken dat de "*definitie van authentieke bron in overeenstemming is gebracht met de definitie zoals vervat in de voorstellen tot wijziging van de eIDAS-verordening*", terwijl **de nieuwe benadering die door het Wetsontwerp wordt geïntroduceerd een aanzienlijke vaagheid introduceert met betrekking tot de reikwijdte van het begrip authentieke gegevensbron**.
14. In deze context heeft de Autoriteit de aanvrager verzocht het doel en de reikwijdte van de wijziging van de definitie van het begrip authentieke gegevensbron toe te lichten (het gebruik van het begrip "*kenmerk*", het afschaffen van de verwijzing naar "*authentieke gegevens*", *hoe zit het met de*

⁵ Op verzoek van de Autoriteit heeft de aanvrager de laatste beschikbare versie van de tekst ingediend, d.w.z. een document van 211 bladzijden in het Engels (zonder gelijkwaardige concepten in het Frans of het Nederlands), met de wijzigingen die zijn aangegeven in de follow-up van de wijzigingen en met referentie PE-CONS 68/23 - 2021/0136 (COD).

⁶ Zie voetnoot nr. 3.

⁷ Met andere woorden: "*gegevens die door een instantie worden verzameld en beheerd in een databank die authentiek is als unieke en originele gegevens betreffende de betrokken persoon of het betrokken rechtsfeit, zodat andere instanties dezelfde gegevens niet opnieuw hoeven te verzamelen*".

verwijzing naar "bestuurlijk handeler", enz. De aanvrager heeft in eerste instantie als volgt geantwoord:

*"De definitie van authentieke bron in het Wetsontwerp is **afgestemd op de definitie die (destijds) was opgenomen in de voorgestelde wijzigingen van de eIDAS-verordening.***

*In de laatste versie van het Wetsontwerp tot wijziging van de eIDAS-verordening (zie bijlage, die in februari 2024 ter stemming aan het **Europees Parlement zal worden voorgelegd. De stemming in de Raad volgt daarna**), is de volgende definitie opgenomen: 'authentic source' means a repository or system, held under the responsibility of a public sector body or private entity, that contains and provides attributes about a natural or legal person or object and that is considered to be a primary source of that information or recognised as authentic in accordance with Union or national law, including administrative practice".*

We zullen natuurlijk moeten zorgen dat we ons conformeren aan de allerlaatste definitie.

In de laatste versie van het Wetsontwerp tot wijziging van de eIDAS-verordening wordt "kenmerk" als volgt gedefinieerd: "attribute" means a characteristic, quality, right or permission of a natural or legal person or of an object;"

Een bron kan zowel authentieke als niet-authentieke gegevens bevatten. Daarom is het essentieel om de definitie en het begrip van authentieke gegevens in artikel 27 te behouden.

In antwoord op de opmerking van de Raad van State dat het coherent zou zijn om het verband tussen de definities van "authentieke bron" en "authentieke gegevens" te handhaven, is voorgesteld om de definitie van authentieke bron als volgt te verbeteren:

"een register of systeem, onder de verantwoordelijkheid van een publiekrechtelijke instantie of een private entiteit, dat kenmerken bevat met betrekking tot een natuurlijke of rechtspersoon en dat wordt beschouwd als de primaire bron van deze authentieke gegevens of als authentiek is erkend krachtens de nationale wetgeving" (vetgedrukt door de Autoriteit).

Na opnieuw te zijn bevraagd over het begrip van de authentieke bron, heeft de aanvrager in tweede instantie het volgende verduidelijkt:

" We stellen voor om naar aanleiding van uw vragen en de vragen van de Raad van State de definities te laten zoals ze bestaan in de huidige wet. Deze definities zijn geenszins

in tegenspraak met de definities in de eIDAS verordening. Ze wijzigen levert andere problemen op in de wet omdat de link met authentieke gegevens moet blijven bestaan. Niet elke bron bevat enkel authentieke gegevens, soms zijn er in één bron authentieke en niet authentieke gegevens. Daarom voorziet het gewijzigde artikel 27 het kwalificeren van de gegevens en niet automatisch van de gehele bron " (vetgedrukt door de Autoriteit).

15. **De Autoriteit neemt er kennis van dat de Aanvrager ervoor kiest om het begrip authentieke bron zoals het momenteel in de wet van 2012 staat niet te wijzigen.** Verder maakt zij de volgende opmerkingen.
16. **Ten eerste** is de Autoriteit van mening dat **het Wetsontwerp ervoor moet zorgen dat het dispositief van de wet van 2012 een duidelijk onderscheid maakt tussen de uitwisseling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen en de uitwisseling van gegevens die niet afkomstig zijn uit authentieke gegevensbronnen.** In dit opzicht is de logica waarbij overheidsinstanties de gegevensbron **moeten** gebruiken die beschikbaar is via de federale dienstenintegrator, gerechtvaardigd in termen van de beginselen van doelgerichtheid en gegevenskwaliteit, wanneer deze gegevensbron authentiek is. Het is **omwille van de authenticiteit van de gegevens dat het, op basis van deze beginselen, relevant is om andere overheidsinstanties te verplichten om de betrokken gegevensbron te gebruiken**⁸. Deze logica komt niet naar voren uit de bepalingen van de wet van 2012⁹, zodat hergebruik van gegevens tussen overheden *uiteindelijk* kan worden georganiseerd zonder dat er juridisch gebruik wordt gemaakt van authentieke gegevensbronnen. Deze overwegingen houden ook rechtstreeks verband met de vraag naar de reikwijdte van de verplichtingen van een gebruiker (deelnemende overheidsdienst) die gebruik maakt van de diensten van de federale dienstenintegrator¹⁰.

⁸ Zie ook overweging 48 van advies nr. 154/2023 van de Autoriteit, die als volgt luidt (referenties weggelaten, vet en onderstreept in de oorspronkelijke tekst):

*" De Autoriteit is van mening dat **deze bepalingen**, wat de beginselen betreft, **het juridische paradigma omkeren dat momenteel van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens naar Belgisch recht, in overeenstemming met de beginselen van rechtmatigheid en voorzienbaarheid** die zijn vastgelegd in artikel 8 EVRM en artikel 22 van de Grondwet. Op die manier **zet het Project de logica van de verwerking van gegevens uit authentieke gegevensbronnen om in elke gegevensuitwisseling waarbij een Brusselse overheidsinstantie partij is**¹, op voorwaarde dat ze daartoe een memorandum van overeenstemming sluiten². Hoewel persoonsgegevens in principe en in alle gevallen **alleen mogen worden verwerkt wanneer daar een rechtsgrondslag voor is in het kader van een bevoegdheid of verplichting die aan een overheidsinstantie is toegekend** (bijna altijd in het kader van gegevensverwerking door overheidsinstanties vindt gegevensverwerking plaats in de gevallen bedoeld in artikel 6, lid 1, onder c) en d)).(c) en d)) en dat de **wezenlijke bestanddelen ervan worden bepaald door een verordening met de status van wet**, met dien verstande dat, afhankelijk van de betrokken gegevensverwerking, het kader dat wordt geboden door een verordening met de status van wet **meer of minder uitgebreid zal zijn**³. Met andere woorden, om gegevensverwerking mogelijk te maken is het niet voldoende dat er geen specifieke bepaling is die zich ertegen verzet.*

⁹ Zie artikel 4 van de wet van 2012, dat in het algemeen verwijst naar geïntegreerde toegang "tot gegevens". Artikel 8 van de wet van 2012, en met name lid 3, is ook van toepassing, ongeacht of de gegevens die via de dienstenintegrator beschikbaar zijn, afkomstig zijn van een authentieke gegevensbron.

¹⁰ Zie overwegingen nrs. 69 en volgende.

17. Ten tweede, **indien *uiteindelijk*, als onderdeel van het standaardiseringsproces, toch zou worden besloten om het begrip van authentieke gegevensbron te wijzigen als** gevolg van de hervorming van de eIDAS-verordening, wil de Autoriteit de aanvrager wijzen op de volgende twee punten met betrekking tot het Wetsontwerp zoals het nu is geformuleerd.
18. Allereerst **moet in de memorie van toelichting worden gerechtvaardigd waarom het Belgisch federaalrechtelijke begrip authentieke gegevensbron volledig in overeenstemming moet worden gebracht met het begrip** dat zal worden vastgelegd in de hervorming van de **eIDAS-verordening**. Deze analyse moet worden opgenomen in de **effectbeoordeling** inzake gegevensbescherming die gezien de reikwijdte van het Wetsontwerp moet worden uitgevoerd.
19. Dit zou inhouden dat moet worden vastgesteld of de doelstelling(en) (functies) van het begrip authentieke bron in de eIDAS-verordening identiek zijn aan de doelstelling(en) (functies) van het begrip in het Belgisch recht en dat bijgevolg een begrip dat specifiek is voor het Belgische recht niet langer nodig zou zijn. **In dat geval zou het passend zijn om expliciet te verwijzen naar de definitie in de eIDAS-verordening.**
20. Omgekeerd, als het Europese begrip niet zou kunnen volstaan om de doelstellingen van Belgisch recht bereiken, zou het dispositief van het Wetsontwerp dan twee definities moeten bevatten, overeenkomstig de relevante doelstellingen die worden nagestreefd door de wet van 2012 en die welke worden nagestreefd door de eIDAS-verordening, zodat de reikwijdte van de verschillende begrippen duidelijk blijkt uit het Wetsontwerp.
21. **Het is aan de aanvrager om deze analyse te motiveren op basis van de uiteindelijke en definitieve bepalingen van de hervormde eIDAS-verordening.** In dit verband vestigt de Autoriteit ook de aandacht van de aanvrager op het feit dat een authentieke bron ook kenmerken met betrekking tot goederen kan omvatten (mogelijk opgenomen in het begrip "*goederen*" onder de hervormde eIDAS-verordening). De huidige definitie van het Wetsontwerp heeft alleen betrekking op kenmerken met betrekking tot natuurlijke of rechtspersonen¹¹.
22. Verder benadrukt de Autoriteit dat overeenkomstig de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid die zijn vastgelegd in artikel 8 EVRM, artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 6, lid 3, van de AVG, **"bestuurlijk handelen" niet voldoende is om een gegevensbron als authentiek te erkennen in het kader van het Wetsontwerp,** gezien de juridische gevolgen hiervan in termen van de verwerking van

---

¹¹ Maar de aanvrager heeft bevestigd dat hij zich zal moeten aanpassen aan de laatste versie van het Europese concept.

persoonsgegevens. **In de overwegingen 4-6¹² en 35-3 7¹³ van haar advies nr. 143/2023 heeft de Autoriteit herhaald dat de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid van toepassing zijn op de uitwisseling van gegevens uit authentieke bronnen en verwijst zij naar deze ontwikkelingen.**

II.2.2. Aanwijzing en criteria voor de aanwijzing van authentieke bronnen

23. In lijn met het voorgaande commentaar **wijzigt het Wetsontwerp het beginsel dat thans is vastgelegd in artikel 27, § 2, van de wet van 2012, volgens hetwelk, op voorstel van het**

¹² Met weglating van de verwijzingen luiden deze overwegingen als volgt (onderstreept en vetgedrukt in de oorspronkelijke tekst) :

" De Autoriteit heeft in de overwegingen 5 tot en met 19 van haar vorige advies reeds uitvoerig haar standpunt uiteengezet over de toepassing van de beginselen van voorspelbaarheid en rechtmatigheid, zoals vastgelegd in de artikelen 8 EVRM en 22 van de Grondwet, in de context van de samenwerkingsovereenkomst inzake gegevensuitwisseling en het hergebruik van gegevens uit authentieke bronnen, gezien de specifieke aard van het gebied waarop deze overeenkomst betrekking heeft en de voorziene regelingen. De Autoriteit verwijst in eerste instantie naar deze overwegingen.

Met name in overweging 7 van haar vorige advies wijst de Autoriteit erop dat de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid" moeten worden toegepast met inachtneming van de algemene en abstracte aard van het ontwerp, dat in wezen een kader vaststelt voor de uitwisseling in Wallonië tussen overheidsinstanties van gegevens uit authentieke gegevensbronnen door een enkele verzameling bij burgers en bedrijven mogelijk te maken, en voor de controle op de gegevensverwerking door deze instanties, zonder rechtstreeks te voorzien in specifieke gegevensverwerking (zij het met enkele nuances, zie [...]). Naast dit algemene doel bepaalt het ontwerp zelf dus niet voor welke specifieke en expliciete doeleinden gegevens uit authentieke bronnen mogen worden verwerkt. [...]"

*Met andere woorden, in concrete termen, de **conformiteit van de gegevensverwerking die wordt uitgevoerd in het kader van het Wetsontwerp met de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid zal in concreto en systematisch moeten worden beoordeeld aan de hand van drie regelgevende kaders: dat van de authentieke gegevensbron, dat van het Wetsontwerp en dat van de activiteit van de deelnemende overheidsdienst die van plan is de gegevens van de authentieke bron in kwestie te verwerken. In het bijzonder volgt artikel 7, § 2, al. 2 van het Wetsontwerp deze logica wanneer het stelt: "Het gebruik van de diensten van de KBO [...] verleent de deelnemende overheidsdiensten niet het recht op toegang tot gegevens waartoe zij geen toegang zouden hebben door rechtstreeks de authentieke gegevensbronnen te raadplegen".***

¹³ Zonder de verwijzingen luiden deze overwegingen als volgt (vet en onderstreept in de oorspronkelijke tekst):

"De Autoriteit merkt op dat de uitwisseling van persoonsgegevens nog steeds een regelgevend kader vereist dat voldoet aan de hierboven genoemde beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid. In feite is het hele Wetsontwerp gericht op het bieden van een kader (zij het een logisch en onvolledig kader, zoals is opgemerkt) voor de uitwisseling van gegevens uit authentieke bronnen. Het feit dat gegevens al kunnen worden uitgewisseld tussen overheidsinstanties zonder dat een database als authentieke gegevensbron wordt aangemerkt, is irrelevant voor de analyse.

De Autoriteit is van mening dat het Wetsontwerp ten minste moet bepalen dat een overheidsbesluit moet worden vastgesteld om een gegevensbank als authentieke gegevensbron te kwalificeren. De status van authentieke bron die aan een gegevensbank wordt toegekend, vormt immers duidelijk een essentieel element van de uitgevoerde gegevensverwerking (het houdt verband met het doel van de verwerking): het is uit deze status dat de indirecte (en verplichte) methode van gegevensverzameling bij de betrokken bron, via de KBO, in het kader van de uitvoering van het Wetsontwerp, voortvloeit. Het is daarom alleen in het licht van de specifieke kenmerken van het Wetsontwerp en de beweegreden ervan (d.w.z. de invoering van een algemeen dispositief dat het systematische gebruik van authentieke gegevensbronnen organiseert) dat de Autoriteit eerder heeft aanvaard dat de status van authentieke bron kon worden toegekend door een regelgevende norm (en niet rechtstreeks door een norm van de rang van wet), zonder daarbij de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid te miskennen die zijn vastgelegd in artikel 8 EVRM en artikel 22 van de Grondwet [...]. Door deze bevoegdheid te delegeren aan een overheidsinstantie zoals het KBO (in concreto, aan de verantwoordelijke) worden deze beginselen niet geëerbiedigd.

*Met betrekking tot de voorwaarden waaraan een databank moet voldoen om als authentieke gegevensbron te worden aangewezen, bepaalt artikel 5, § 1, lid 3, van het Wetsontwerp dat "de databank gebaseerd moet zijn op een norm met juridische waarde" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit). De Autoriteit is van mening dat de uitdrukking "van juridische waarde" dubbelzinnig is en moet worden vervangen door "decreet". Gezien de hierboven genoemde beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid **moeten de essentiële elementen van gegevensverwerking via een databank die een authentieke gegevensbron vormt, worden gedefinieerd in een norm met de status van wet^{f-1}**. In dit opzicht kunnen alleen gegevensbanken waarvan de essentiële elementen zijn vastgelegd in een verordening met de status van wet, worden geïdentificeerd als een authentieke bron. In het **geval van de Waalse en Franse communautaire rechtsordes moet dus worden verwezen naar het decreet**. Artikel 5, § 1, lid 3, van het Wetsontwerp moet dus dienovereenkomstig worden aangepast".*

Coördinatiecomité¹⁴, **de Koning bij besluit vastgesteld in de ministerraad, enerzijds** de criteria **bepaalt** op basis waarvan gegevens als authentiek worden aangemerkt (criteria die nu rechtstreeks worden overgenomen door het Wetsontwerp, in het dispositief van de wet van 2012), en anderzijds **welke gegevens als authentiek kunnen worden aangemerkt**. Het Wetsontwerp voorziet nu in het volgende:

"Het coördinatiecomité merkt de gegevens aan als authentiek indien ze voldoen aan de volgende criteria :

- 1. de registratie van gegevens en de verstrekking ervan komen voort uit taken die bij of krachtens een wet, decreet of bevel zijn opgedragen ;*
- 2. de gebruiker bedoeld in artikel 2, lid 10, a) tot g), die verantwoordelijk is voor het verzamelen of beheren van de gegevens, voorziet in en voldoet aan procedures die waarborgen dat de gegevens te allen tijde juist, volledig, veilig, leesbaar en beschikbaar zijn, en stelt het Coördinatiecomité periodiek op de hoogte".*

24. Het commentaar bij het eerste criterium luidt als volgt:

"Een eerste criterium om gegevens als authentiek aan te merken is dat de registratie van deze gegevens moet zijn voorgeschreven bij of krachtens een wet, decreet of ordonnantie. Dit eerste criterium is vooral belangrijk voor gegevens die worden verzameld door organisaties buiten de publieke sector. Deze organisaties - bijvoorbeeld beroepsverenigingen van bepaalde vrije beroepen - verzamelen ook gegevens waarvan de registratie niet wordt opgelegd door een wettelijke of reglementaire bepaling. Dergelijke gegevens, waarover de overheidsinstanties geen controle kunnen uitoefenen, kunnen nooit als authentieke gegevens worden aangemerkt. Indien ze toch als zodanig worden aangemerkt, zullen de overheidsinstanties praktisch verplicht zijn om met deze gegevens te werken alsof ze deze zelf hebben verzameld. Gegevens die worden geregistreerd en beheerd door organisaties buiten de publieke sector kunnen daarom worden aangemerkt als authentieke gegevens, op voorwaarde dat de registratie ook voortvloeit uit een wettelijke of reglementaire eis.

Dit criterium houdt niet in dat de gegevens uitdrukkelijk moeten worden opgesomd in een wet, Koninklijk Besluit, decreet of ordonnantie, maar veeleer dat de registratie van de gegevens moet voortvloeien uit de taken die worden opgelegd bij of krachtens de wet aan de organisatie die de gegevens registreert" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit).

---

¹⁴ Het Coördinatiecomité is, afhankelijk van het Wetsontwerp, samengesteld uit de verantwoordelijke van elke gebruiker bedoeld in artikel 2, lid 10, a) tot g), de verantwoordelijke van elke dienstenintegrator, in de zin van artikel 2, lid 1, en de voorzitter van het Directiecomité van de Federale Overheidsdienst Strategie en Ondersteuning.

25. De Autoriteit heeft de aanvrager ondervraagd over de reden voor het schrappen van de rol van de Koning (via een decreet waarover de ministerraad had beraadslaagd). De aanvrager antwoordde als volgt:

*"Het lijkt ons opportuun om de voorwaarden expliciet op te nemen in de wet om een grotere juridische zekerheid te bieden aan de betrokken organisaties. **Het Coördinatiecomité is zeker het best geplaatst om hierover te beslissen, aangezien het over de nodige expertise beschikt.** In dit verband moet worden verwezen naar zijn handleiding betreffende de totstandbrenging van een authentieke bron.*

(Cfr. https://bosa.belgium.be/sites/default/files/documents/bosa_dt_guide_pratique_-_mise_en_place_dune_source_authentique_v1.0.pdf, gepubliceerd op de volgende webpagina: <https://bosa.belgium.be/fr/themes/administration-numerique/composants-et-plateformes-numeriques/sources-authentiques>)

*Dit comité geeft ook advies aan de betrokken organisaties over hoe ze aan de voorwaarden moeten voldoen. Naar onze mening heeft **het geen toegevoegde waarde om dit door een Koninklijk Besluit te laten bekrachtigen**" (vetgedrukt toegevoegd door de Autoriteit).*

26. Eerst en vooral is **de Autoriteit Persoonsgegevens van mening dat de identificatie van de criteria voor de aanwijzing van een authentieke bron in de wet van 2012 zelf een positieve bijdrage van het Wetsontwerp is op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens.** Op deze manier zorgt het Wetsontwerp ervoor dat een parlementair debat over het onderwerp kan plaatsvinden en garandeert het meer juridische stabiliteit.
27. In dit verband verwijst de Autoriteit naar **de overwegingen 4-6 en 35-36 van haar advies nr. 143/2023¹⁵ . De noodzaak van een Koninklijk Besluit (in dit geval besproken in de ministerraad) om de authentieke gegevens (of bronnen) te identificeren is gerechtvaardigd in het licht van de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid:** een dergelijk besluit vormt een **normatieve handeling** die in dit geval, gezien de eerdere adviespraktijk van de Autoriteit, kan bijdragen aan de bepaling van essentiële elementen van de betrokken gegevensverwerkingen door de relevante authentieke bronnen (of gegevens) in kwestie aan te wijzen¹⁶ . Een kwalificatie door het Coördinatiecomité vormt geen norm en voldoet niet aan de eisen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid. **De Autoriteit is van mening dat het Wetsontwerp op dit punt moet worden aangepast.**

¹⁵ Zie voetnoten 12-13.

¹⁶ Zo heeft de Autoriteit in het verleden aanvaard dat de loutere aanduiding van de authentieke bron kan gebeuren door een reglementaire maatregel (een decreet van de Waalse regering in het betrokken advies), op voorwaarde dat de rest van de essentiële elementen van de beoogde verwerking zijn vastgelegd in een norm van rechtsvorm.

28. Bovendien, en zoals de Autoriteit heeft benadrukt in het kader van haar eerder genoemde advies¹⁷, met betrekking tot het eerste criterium voor het aanwijzen van een authentieke bron krachtens het Wetsontwerp (wettelijke taak), vereist de toepassing van de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid **dat de taak (of verplichting) van de overheidsinstantie (of private entiteit)** op grond waarvan de betreffende authentieke gegevens worden verzameld of gecreëerd¹⁸, **moet worden vastgelegd in een rechtsnorm, evenals de essentiële elementen van de verwerking van die gegevens door de betrokken overheidsinstantie.** De Autoriteit is daarom van mening dat het Wetsontwerp (dispositief en memorie van toelichting) op dit punt **moet worden aangepast** en dat er geen rechtvaardiging is voor het schrappen van de noodzaak van een in de ministerraad overlegd Koninklijk Besluit, zoals momenteel voorzien in de wet van 2012.
29. Vervolgens, **wat betreft de criteria voor de aanwijzing van een authentieke gegevensbron**, heeft de Autoriteit haar standpunten al uiteengezet in overweging 64 van haar advies 154/2023 en de overwegingen 38-39 van haar advies 143/2023. Het eerste criterium zoals voorzien in het Wetsontwerp stelt dat "*de registratie en verstrekking van gegevens*" moet voortvloeien uit de betreffende wettelijke taken.
30. In dit verband vestigt de Autoriteit, in plaats van op "*registratie*", de aandacht van de aanvrager op het feit dat het **verzamelen of creëren van de gegevens** in principe moet voortvloeien uit een (wettelijke) opdracht van de betreffende bron. **De doorslaggevende factor is dus dat de betrokken entiteit, gezien haar wettelijke taken met betrekking tot de betreffende gegevens, en met name het verzamelen/creëren en bijwerken ervan, in de beste positie verkeert om de kwaliteit ervan te waarborgen en deze te communiceren¹⁹ aan andere entiteiten voor de doeleinden die zij nastreven.**
31. **Het is echter niet uitgesloten dat registratie van de gegevens in bepaalde gevallen **bepalend kan zijn** wanneer, gelet op het doel van de bij wet voorziene verwerking, een specifieke en gerechtvaardigde behoefte aan gecentraliseerde opslag (integratie van gegevens met het oog op het creëren van een authentieke bron) noodzakelijk is, zoals wordt geïllustreerd door het voorbeeld van**

---

¹⁷ In het bijzonder en reeds in overweging 19 van haar advies nr. 65/2019 van 27 februari 2019 *betreffende een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst tot wijziging van de samenwerkingsovereenkomst van 23 mei 2013 tussen het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap met betrekking tot de ontwikkeling van een gezamenlijk initiatief voor gegevensuitwisseling en het gezamenlijk beheer van dat initiatief (CO-A-2019-014 + CO-A-2019-044)*, heeft de Autoriteit eraan herinnerd dat de authentieke gegevensbron *mutatis mutandis* moet worden gecreëerd en georganiseerd door een norm van de rang van het recht.

¹⁸ Zie overweging 22.

¹⁹ Op dit punt verwelkomt de Autoriteit het feit dat het eerste criterium van het Wetsontwerp ook betrekking heeft op de communicatie van gegevens.

het Rijksregister²⁰. De Autoriteit is van mening dat **de aanvrager** op dit punt **het dispositief van het Wetsontwerp moet verduidelijken**.

32. Wat het tweede criterium betreft, "de gebruiker bedoeld in artikel 2, lid 10, onder a) tot en met g), die belast is met het verzamelen of beheren van de gegevens, voorziet en respecteert procedures die ervoor zorgen dat de gegevens te allen tijde nauwkeurig, volledig, veilig, leesbaar en beschikbaar zijn, en stelt hij het Coördinatiecomité daarvan periodiek in kennis". De Autoriteit is van mening **dat ook moet worden verwezen naar het normatieve kader dat op de betrokken gebruiker van toepassing is. Met het oog op de nagestreefde doelstellingen dient dit normatieve kader bepalingen te bevatten met betrekking tot de kwaliteit van gegevens, hun bijwerking** (identificatie van gebeurtenissen die leiden tot bijwerken/wijzigen van gegevens, eventuele frequentie, enz.

II.3. Deelnemende overheidsdiensten en gebruikers

33. Het begrip "deelnemende overheidsdienst" uit artikel 2, lid 10, van de wet van 2012 is vervangen door het begrip "gebruiker". In de memorie van toelichting wordt dit als volgt uitgelegd:

"De term "deelnemende overheidsdienst" is vervangen door de term "gebruiker" omdat overheidsdiensten niet de enigen zijn die gegevens ter beschikking kunnen stellen via de federale dienstenintegrator. Overeenkomstig artikel 46 van de wet kunnen ook andere organisaties worden aangewezen. Bovendien zijn de ontvangers van de gegevens zowel de overheidsdiensten als andere rechthebbenden zoals burgers en bedrijven en hun vertegenwoordigers.

De term "gebruiker" is duidelijker gedefinieerd en er is toegevoegd dat de gegevens die door de federale dienstenintegrator ter beschikking worden gesteld, beschikbaar zijn voor rechthebbenden op die gegevens. Dit kunnen rechthebbenden zijn van een aangewezen authentieke bron zoals bepaald in de wetgeving over de bron en aan wie de gegevens moeten worden verstrekt. Het kan de betrokkene zijn die het recht heeft te weten welke gegevens over hem of haar worden verwerkt. Het kan de houder van een Europese portemonnee voor digitale identiteit zijn die gegevens van overheidsinstanties kan ontvangen om deze aan derden aan te bieden. Het kan gaan om degenen die recht hebben op informatie met het oog op hergebruik, organisaties die recht hebben op openbare gegevens, zowel in België als in het buitenland, volgens de DGA.

---

²⁰ Zie bijvoorbeeld de wet van 8 augustus 1983 tot instelling van een Rijksregister van natuurlijke personen (en artikel 4 daarvan).

Het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten, het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingendiensten en het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse worden toegevoegd als gebruikers. Zij moeten de beschikbaar gestelde gegevens kunnen gebruiken voor de uitvoering van hun taken.

Het Informatieveiligheidscomité wordt toegevoegd. Dit comité is bevoegd met betrekking tot de communicatie van persoonsgegevens" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit).

34. Het Wetsontwerp voegt verschillende organisaties toe aan het begrip gebruiker, waaronder :

- Het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten;
- Het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingendiensten;
- Het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse;
- Het Informatieveiligheidscomité ;
- De geïntegreerde politie, diensten die onder Defensie vallen (het ministerie van Defensie valt al onder de wet van 2012);
- De rechterlijke macht, met inbegrip van de diensten voor bijstand aan haar leden, de publiekrechtelijke rechtspersonen bedoeld in artikel 1, lid 3, van de wet van 22 juli 1993 houdende bepaalde maatregelen inzake ambtenarenzaken²¹ ;

---

²¹ Of :

"de Regie der Gebouwen;

- het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

- het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau;

*- (...); <L 2003-04-03/68, art. 33, 016; **In werking** : 01-12-2006>*

- de Centrale Dienst voor Sociale en Culturele Actie van het Ministerie van Landsverdediging;

- het Nationaal Geografisch Instituut;

- [² het War Heritage Instituut];

- de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen;

- de Controledienst voor de Verzekeringen;

- [¹ ...];

- het Fonds voor Arbeidsongevallen;

- het Fonds voor Beroepsziekten;

- [² ...];

- de Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering;

- de Hulpkas voor werkloosheidsuitkeringen;

- [¹ ...];

- de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers;

- Natuurlijke personen of rechtspersonen aan wie bij wet taken van openbare dienst of taken van algemeen belang zijn toegekend en die niet onder de wet van 21 maart 1991 *betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven vallen*;
- Elke persoon en instantie aangewezen door de Koning overeenkomstig artikel 46²², voor zover deze een of meer authentieke bronnen of gegevensbanken ter beschikking stelt of gegevens opvraagt via de federale dienstenintegrator;
- En elke persoon en autoriteit die, volgens de federale of Europese regelgeving en volgens de voorwaarden die verbonden zijn aan de gegevens uit authentieke bronnen of gegevensbronnen van gebruikers zoals bedoeld in artikel 2, lid 10, a tot g, gemachtigd is om deze gegevens te raadplegen of te ontvangen.

35. Zoals gewijzigd, omvat artikel 2, lid 10, van de wet van 2012, ook nog steeds een uitzondering die van toepassing is op de federale dienstenintegrator zelf en een reeks organisaties die verband houden met de sociale zekerheid. Op dit punt nodigt de Autoriteit de aanvrager uit om **zijn verwijzing naar artikel 1, lid 3, van de wet van 22 juli 1993 betreffende bepaalde maatregelen inzake openbare diensten te wijzigen met inachtneming van deze uitzondering.**

- de Nationale Dienst voor Sociale Zekerheid;
 - [1 ...]1;
 - het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
 - het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
 - de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie;
 - de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening;
 - [2 de Federale Pensioendienst;]2
 - de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;
 - (Het Federaal Planbureau;) <L 2004-12-27/30, art. 506, 017; **In werking** : 10-01-2005>
 (- Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen) <L 2003-02-27/50, art. 2, 015; **In werking**: 03-04-2003>.
 - [3 ...]3;
 (- Agentschap voor de oproepen tot de hulpdiensten;) <L 2006-07-20/39, art. 75, 019; **In werking**: 07-08-2006>
 (Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten;) <L 2006-07-20/78, art. 16, 020; **In werking**: 01-01-2007>
 [2 - het platform eHealth;]2".

²² Artikel 46 van de wet van 2012 luidt als volgt:

" Onder de voorwaarden en volgens de modaliteiten die Hij bepaalt, kan de Koning, bij besluit genomen in de ministerraad op voorstel van het overlegcomité van dienstenintegratoren en na advies van de Commissie voor de Bescherming van Persoonlijke Levenssfeer, de rechten en verplichtingen voortvloeiend uit deze wet en de uitvoeringsmaatregelen ervan uitbreiden naar andere personen of organisaties dan de deelnemende overheidsdiensten. Een dergelijke uitbreiding van rechten en verplichtingen mag niet betrekking hebben op taken die vallen onder het werkterrein van een andere dienstenintegrator".

36. Onder deze omstandigheden, **afgezien van enkele verduidelijkingen in de memorie van toelichting²³, is het niet langer mogelijk om concreet vast te stellen wie de potentiële gebruikers zijn in de zin van de wet van 2012.** De Autoriteit heeft de aanvrager ondervraagd over de motivatie en de praktische redenen die hebben geleid tot een dergelijke uitbreiding van het begrip "deelnemende openbare dienst", buiten wat is gespecificeerd in de memorie van toelichting. Zij verzocht de aanvrager ook te verduidelijken wie de andere personen zijn die worden bedoeld in artikel 46 van de wet van 2012, evenals welke privépersonen mogelijk authentieke bronnen beschikbaar zouden kunnen stellen. De Autoriteit was ook niet langer zeker van het belang van artikel 46 van de wet van 2012. Zij heeft de aanvrager hierover ondervraagd, en deze verduidelijkt als volgt:

"De uitbreiding van gebruikers betreft de personen en entiteiten die gegevens kunnen raadplegen of ontvangen via de federale dienstenintegrator.

*Het blijft belangrijk om op basis van artikel 46 te voorzien in de mogelijkheid **om de categorie van entiteiten die gegevens mogen verstrekken via de federale dienstenintegrator uit te breiden (bijvoorbeeld de federatie van notarissen, de Nationale kamer van gerechtsdeurwaarders, de orde van advocaten, het ITAA - Instituut van Belasting- en Boekhoudingsadviseurs, enz.)***

*Als voorbeeld van een reden **om de categorie ontvangers uit te breiden kan worden vermeld** FOD Mobiliteit, dat overeenkomstig zijn eigen wetgeving **gegevens mag verstrekken aan private entiteiten** (d.w.z. andere dan deelnemende overheidsdiensten), wat niet is voorzien in de huidige bepalingen van de wet van 2012.*

*De wijziging van de categorie gebruikers heeft tot doel de **potentiële categorieën ontvangers waarvoor de gegevens toegankelijk zijn** uit te breiden. Terwijl voorheen **de toegang alleen betrekking had op communicatie tussen deelnemende overheidsdiensten**, heeft de uitbreiding betrekking op communicatie van de betrokken gebruikers naar alle partijen die gemachtigd zijn om deze gegevens van deze gebruikers te ontvangen. Dit is **nodig om te voldoen aan verschillende verplichtingen en behoeften in het kader van de toepassing van de Digital Governance Act, de Single Digital Gateway en de gewijzigde eIDAS** (de digitale portemonnee), waarvoor de federale*

---

²³ De enige concrete verduidelijking betreft het feit dat gebruikers rechthebbenden zijn op de betreffende gegevens:

"

De term "gebruiker" is duidelijker gedefinieerd en er is toegevoegd dat de gegevens die door de federale dienstenintegrator ter beschikking worden gesteld, beschikbaar zijn voor alle rechthebbenden op die gegevens. Dit kunnen rechthebbenden zijn van een aangewezen authentieke bron zoals bepaald in de wetgeving over de bron en aan wie de gegevens moeten worden verstrekt. Het kan de betrokkene zijn die het recht heeft te weten welke gegevens over hem of haar worden verwerkt. Het kan de houder van een Europese portemonnee voor digitale identiteit zijn die gegevens van overheidsinstanties kan ontvangen om deze aan derden aan te bieden. Het kan gaan om degenen die recht hebben op informatie met het oog op hergebruik, organisaties die recht hebben op openbare gegevens, zowel in België als in het buitenland, volgens de DGA." (onderstreept door de Autoriteit).

dienstenintegrator nu zal optreden om gegevens ter beschikking te stellen aan rechthebbenden (personen en entiteiten)" (vetgedrukt door de Autoriteit).

Ten tweede heeft de aanvrager met betrekking tot deze verschillende verplichtingen de volgende bijzonderheden verstrekt:

"Single digital gateway

- *Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad van 2 oktober 2018 tot oprichting van één digitale toegangspoort voor informatie, procedures en diensten voor ondersteuning en probleemoplossing en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012, art. 6 en art. 14.*
- *UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2022/1463 VAN DE COMMISSIE van 5 augustus 2022 tot vaststelling van technische en operationele specificaties van het technisch systeem voor de grensoverschrijdende geautomatiseerde uitwisseling van bewijs en de toepassing van het eenmaligheidsbeginsel overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad, art. 1 tot en met 36*
- *SPF BOSA is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en de terbeschikkingstelling van het Only Once Technical System in België, in samenwerking met de gegevensverstrekkers in België, de andere. De toewijzing van deze taak is voorzien in (het ontwerp van) het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de deeleniteiten.*

Date Governance act

- *het vervullen van de rollen van centraal informatiepunt en van bevoegd orgaan voor de technische bijstand zoals bedoeld respectievelijk in de artikelen 8 en 7, lid 1 van de Europese Verordening (EU) 2022/868 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende Europese datagovernance en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1724*

eIDAS-wet (wijziging)

- *in het ontwerp van wijziging van eIDAS Act wordt voorzien dat elke lidstaat een Europese portemonnee voor digitale identiteit moet aanbieden. In België zal FOD BOSA instaan voor de ontwikkeling en ter beschikking stelling van die Europese portemonnee voor digitale identiteit. Het ontwerp van wijziging van eIDAS werd nog niet goedgekeurd dus er kan in de wettekst nog niet naar verwezen worden.*

Conform de definitie zoals voorzien in de het ontwerp van de wijziging van de eIDAS-wet is de Europese portemonnee voor digitale identiteit een elektronisch identificatiemiddel dat de gebruiker in staat stelt om persoonlijke identificatiegegevens en elektronische attesten van kenmerken veilig op te slaan, te beheren en te valideren om ze te verstrekken aan gebruikerspartijen en andere gebruikers van Europese portemonnees voor digitale

identiteiten, en om te ondertekenen met gekwalificeerde elektronische handtekeningen of om stempels aan te brengen met gekwalificeerde elektronische stempels".

37. De Autoriteit neemt nota van deze toelichtingen. Zij vestigt echter de aandacht van de aanvrager op het feit dat **artikel 2, lid 10, onder h) en g)**, van de wet van 2012, zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp, **elkaar gedeeltelijk lijken te overlappen**. Onder g), dat verwijst naar artikel 46 van het Wetsontwerp, valt immers ook elke persoon of autoriteit aangewezen door de Koning die gegevens "*terugkrijgt*" via de federale dienstenintegrator. Punt h) is echter al zeer breed gericht op de ontvangers van de gegevens die beschikbaar zijn via de integrator.
38. **Meer in het algemeen lijkt f), dat zeer breed geformuleerd is, ook entiteiten te kunnen omvatten die door de aanvrager worden genoemd om de reikwijdte van artikel 46 te illustreren.** Zijn bijvoorbeeld "*de federatie van notarissen, de Nationale kamer van gerechtsdeurwaarders, de orde van advocaten, het ITAA - Instituut van Belasting- en Boekhoudingsadviseurs*" niet reeds entiteiten die door de geldende wetgeving zijn belast met bepaalde taken van openbaar belang of op zijn minst met specifieke wettelijke verplichtingen met betrekking tot de gegevens die zij verzamelen en die relevant kunnen zijn voor de uitvoering van de wet van 2012?
39. Bovendien **is artikel 46 van de wet van 2012 niet beperkt tot entiteiten die gegevens "verstrekken" via de federale dienstenintegrator.** Breder gezien, en zoals gewijzigd door het Wetsontwerp, geeft het in feite de bevoegdheid om "*alle of sommige van de rechten en verplichtingen die voortvloeien*" uit de wet van 2012 uit te breiden naar "*andere personen of instanties dan de gebruikers bedoeld in artikel 2, lid 10, a) tot f), en h)*".
40. Onder deze omstandigheden is de Autoriteit van mening dat de aanvrager **het dispositief van het Wetsontwerp moet verduidelijken en de artikelen 2, 10 en 46 van de wet van 2012 zodanig moet wijzigen dat deze de gecommuniceerde bedoelingen correct weergeven**, namelijk om, via artikel 46 van het Wetsontwerp, toe te staan dat andere entiteiten dan de overheidsinstanties die momenteel onder het Wetsontwerp vallen gegevens kunnen verstrekken via de federale dienstenintegrator, wanneer zij belast zijn met een wettelijke verplichting of een taak van openbaar belang die het verzamelen (of creëren) van de betreffende gegevens vereist. **Het Wetsontwerp moet de verschillende betrokken entiteiten duidelijk identificeren en afbakenen:** ontvangers van gegevens (de breedste categorie), openbare entiteiten (volgens de memorie van toelichting gaat het om "overheidsdiensten") en privé-entiteiten die belast zijn met specifieke taken van openbaar belang (of wettelijke verplichtingen).
41. Bovendien is de Autoriteit van mening dat artikel 46 van de wet van 2012, inclusief zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp, **problematisch** is met **betrekking tot de beginselen van voorzienbaarheid**

en rechtmatigheid die eerder zijn benadrukt²⁴, aangezien het de Koning toestaat de rechten en verplichtingen waarin de wet van 2012 voorziet, te moduleren afhankelijk van de instanties aan wie hij de toepassing van het dispositief in het Wetsontwerp zou uitbreiden. Opnieuw is de Autoriteit van mening dat de bepaling **moet worden geherformuleerd in het licht van de intenties van de aanvrager (door de uitbreiding te beperken tot de mededeling van gegevens, zoals hierboven vermeld)**, vooral omdat het toepassingsgebied van de wet van 2012, zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp nu is uitgebreid (de dienstenintegrator heeft bijvoorbeeld nieuwe taken gekregen): **de wet van 2012 breidt zich nu verder uit dan de uitwisseling van gegevens tussen overheidsinstanties.**

42. Bovendien wijst de Autoriteit erop dat het beginsel om een beroep te doen op de federale dienstenintegrator in principe niet **bindend is**²⁵. Bijgevolg **zou** de uitbreiding van de toepassing van de wet van 2012 tot private entiteiten **ook een mogelijkheid moeten zijn voor deze entiteiten**, net zoals voor de gebruikers bedoeld in artikel 2, lid 10, a) tot g), van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp. **Bij gebrek hieraan zou het verschil in behandeling** door de aanvrager moeten worden **gerechtvaardigd** in het kader van het gelijkheidsbeginsel, een vraag waarover de Raad van State zich dan moet uitspreken.

II.3 Taken van de dienstenintegrator

II.3.1. Gegevensuitwisseling, gegevensattestatie en portemonnee van digitale identiteit

43. Artikel 4, lid 1, van de wet van 2012, zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp, voorziet dat de dienstenintegrator *"de in een of meer gegevensbanken opgeslagen gegevens ontvangt, tijdelijk bewaart gedurende de tijd die nodig is om het beoogde doel te bereiken, en voldoet aan verzoeken tot raadpleging en mededeling van die gegevens of overgaat tot de geïntegreerde mededeling en attestering van die gegevens"* (onderstreept door de Autoriteit). De bewaring wordt ook behandeld in artikel 4, lid 8, van de wet van 2012 zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp.
44. In het Wetsontwerp worden begrippen gebruikt die nog niet bestaan in het positief recht, zoals *"portemonnee voor digitale identiteit"* en *"gegevensattester"*. Zo voorziet artikel 4 van de wet van 2012, zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp, dat de dienstenintegrator gegevens meedeelt *"die in een of meer gegevensbanken zijn opgeslagen of geïntegreerde mededeling en attestering van dergelijke gegevens uitvoert"*²⁶. Artikel 12, § 1, van de wet van 2012, zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp,

²⁴ Zie overweging 22.

²⁵ Zie overwegingen 69 en volgende.

²⁶ Artikel 4, lid 1, van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp.

behandelt de bewijskracht van gegevensattesten, en lid 2 van dat artikel behandelt de gelijkstelling van papieren documenten met digitale attesten.

45. De dienstenintegrator "*ontwikkelt de technische modaliteiten en voorwaarden om de toegangskanalen, waaronder webdiensten, mobiele applicaties, portemonnee voor digitale identiteit en online portalen, op de meest efficiënte en veilige manier te ontwikkelen en te verbinden*"²⁷.
46. Met betrekking tot deze taken verduidelijkt de memorie van toelichting het volgende: "*Gegevensattestering wordt toegevoegd als eerste taak genoemd in artikel 4. In het licht van de lopende en toekomstige projecten in toepassing van de voorgestelde wijzigingen aan de eIDAS-verordening, zoals de ontwikkeling van de portemonnee voor digitale identiteit, wordt ook overwogen dat burgers attesten zullen kunnen ontvangen die de authenticiteit van overheidsinformatie bevestigen. In de toekomst zal de federale dienstenintegrator dus ook in staat moeten zijn om dit soort informatie ter beschikking te stellen*" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit).
47. De Autoriteit heeft de aanvrager gevraagd naar de reikwijdte van de taak zoals vermeld in overweging 45 (artikel 4, lid 4, van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp), in het bijzonder met betrekking tot de taak zoals vermeld in artikel 4, lid 5, van de wet van 2012 met betrekking tot de technische modaliteiten en voorwaarden voor communicatie tussen databanken of authentieke bronnen en het netwerk. Richt **artikel 4, lid 4** van de wet zich wel op de toegang tot databanken en authentieke gegevensbronnen? De aanvrager antwoordt als volgt: "*Inderdaad, zoals vermeld in dit artikel, gaat het om de 'toegangskanalen' (tot databanken)*". Artikel 4, lid 4 verduidelijkt echter niet dat het gaat om toegangskanalen "tot databanken".
48. De Autoriteit is van mening dat artikel 4, leden 4 en 5, van de wet van 2012, zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp, **zodanig moet worden verduidelijkt dat er een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de taken met betrekking tot de uitwisseling van gegevens uit databanken (al dan niet authentieke bronnen) tussen gebruikers en de andere taken met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de toekomstige wijziging van de eIDAS-verordening** (waarover de Autoriteit geen uitspraak doet).
49. Ten slotte merkt de Autoriteit met betrekking tot **gegevensintegratie** op dat de aanvrager in artikel 4, lid 8, van de wet van 2012, zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp, de mogelijkheid handhaaft om toepassingen te ontwikkelen met het oog op gegevensintegratie. Op dit punt wijst de Autoriteit de aanvrager op de ernstige bedenkingen die zij heeft geuit, met betrekking tot het begrip van databanken uit **authentieke bronnen** dat, *in concreto*, neerkomt op het integreren van gegevens uit authentieke

---

²⁷ Artikel 4, lid 4, van de wet van 2012 zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp.

bronnen.²⁸ Met het oog op gegevensbescherming verdient dienstenintegratie de voorkeur boven gegevensintegratie. Hoewel het duidelijk is dat het voorgestelde dispositief op zichzelf juridisch niet kan volstaan als grondslag voor de gegevensverwerking waarop zij betrekking heeft (gegevensintegratie, gegevensaggregatie, gegevensverrijking, enz.), wijst de Autoriteit er niettemin op dat, overeenkomstig de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid²⁹, een dergelijke verwerking van persoonsgegevens alleen mag worden uitgevoerd indien het wettelijk kader dat de activiteiten van de gebruiker regelt dit toestaat, en voor zover dit door de wet wordt toegestaan.

II.3.2. Beschikbaarstelling van herbruikbare toepassingen

50. In artikel 4, lid 8, van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp, wordt bepaald dat de dienstenintegrator "herbruikbare toepassingen ontwikkelt die nuttig zijn voor de integratie, aggregatie, transformatie, verrijking, filtering, anonimisering, pseudonimisering, generalisering, verwijdering, randomisering, beveiligde opslag, verstrekking en uitwisseling van in databanken opgeslagen gegevens" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit).
51. Bovenal is de Autoriteit, net als de Raad van State³⁰, van mening dat het dispositief van het Wetsontwerp zelf de **beoogde gegevensverwerking moet definiëren**, in het licht van de toelichting (integratie, aggregatie, transformatie, enz.).
52. De memorie van toelichting verduidelijkt vervolgens als volgt:

"De bewaring betreft de tijdelijke bewaring en is daarom een algemene voorziening voor tijdelijke caching. Het gaat dus geenszins om permanente bewaring van gegevens. Het betreft uitsluitend tijdelijke technische opslag om bijvoorbeeld attesten te kunnen afgeven of identificatiecertificaten te kunnen opstellen. Gegevens worden alleen opgeslagen als ze nodig zijn voor verwerking, en de tijdelijke opslagperiode is beperkt tot maximaal 5 dagen en wordt bepaald op basis van de door de gebruiker gevraagde verwerking. Het verstrekken en uitwisselen van gegevens spreekt voor zich.

*Gebruikers kunnen, eventueel op verzoek van een bevoegde instantie, ervoor kiezen om de bovenvermelde toepassingen van de federale dienstenintegrator te gebruiken*¹ (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit).

²⁸ Zie recentelijk de overwegingen 65-71 van advies 154/2023.

²⁹ Zie voetnoten nrs. 12-13.

³⁰ P. 5 van voornoemd advies.

53. In deze context heeft de Autoriteit de aanvrager ondervraagd over de vraag of het uitsluitend gaat om de ontwikkeling van software (programma's) of dat er ook sprake is van dienstverlening. Zij heeft de aanvrager ook gevraagd naar de betekenis van het "*herbruikbare*" karakter van de betrokken toepassingen.

54. De aanvrager antwoordde als volgt:

"Artikel 4, lid 8 betreft expliciet de opdracht voor ontwikkeling. De (eventuele) terbeschikkingstelling van deze toepassingen aan gebruikers wordt vermeld in artikel 12, lid 12.

Met de term 'Herbruikbaar' willen we duidelijk maken dat het niet de bedoeling is om voor elke gebruiker dezelfde toepassing vanaf nul te ontwikkelen".

55. Hierdoor kan niet worden vastgesteld of er ook sprake is van het aanbieden van diensten, aangezien de term "ter beschikking stellen" in dit opzicht vaag is. Het is **aan de aanvrager om het dispositief van het Wetsontwerp op dit punt te verduidelijken**, aangezien dit gevolgen heeft voor de verwerking van persoonsgegevens. Terwijl het aanbieden van een toepassing in de vorm van een dienst de verwerking van persoonsgegevens met zich meebrengt, zal dit in principe niet het geval zijn wanneer de aanvrager een applicatie (een computerprogramma) geleverd krijgt die hij zelf op zijn eigen informatiesysteem moet installeren, configureren en bedienen.

56. Bij een tweede ondervraging over deze bepaling en haar relatie tot artikel 4, lid 1, van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp, heeft de aanvrager met name het volgende geantwoord:

"Voor alle duidelijkheid zal als volgt de terbeschikkingstelling van de ontwikkelde toepassingen uitdrukkelijk worden toegevoegd in 4, lid 4 en 4, lid 8, en wordt de tekst van 4, lid 12 als volgt aangepast:

"lid 4 het uitwerken van de technische modaliteiten om de toegangskanalen zo efficiënt en veilig mogelijk uit te bouwen; het uitwerken van de technische modaliteiten en de voorwaarden om de toegangskanalen, waaronder webdiensten, mobiele applicaties, de Europese portemonnee voor digitale identiteit en online portalen, zo efficiënt en veilig mogelijk uit te bouwen, met elkaar te verbinden en ter beschikking te stellen;"

"lid 8 het ontwikkelen en het ter beschikking stellen van herbruikbare toepassingen die nuttig zijn voor de integratie, de aggregatie, de transformatie, de verrijking, de filtering, de anonimisering, de pseudonimisering, de veralgemening, de schrapping, de randomisering, de

beveiligde bewaring, terbeschikkingstelling en uitwisseling van in de gegevensbanken opgeslagen gegevens;"

"lid 12 het ontwikkelen, het testen, het onderhouden, het corrigeren en het ter beschikking stellen van de toepassingen en de systemen die nodig zijn om de voorgaande opdrachten te realiseren en de verwerking van de gegevens uit de gegevensbanken die daarvoor nodig zijn;"
"

57. De Autoriteit neemt kennis van deze wijzigingen. De Autoriteit wijst echter de aanvrager op het feit dat deze wijzigingen niet volledig tegemoetkomen aan alle opmerkingen van de Autoriteit. Bovendien merkt zij op dat in lid 4 de passage *"het uitwerken van de technische modaliteiten om de toegangskanalen zo efficiënt en veilig mogelijk uit te bouwen"* redundant lijkt.

II.3.3. Elektronische identificatie en de eIDAS-verordening

58. Het is ook de dienstenintegrator die *"elektronische verbindingdiensten ter beschikking stelt voor publieke toepassingen binnen de authenticatiedienst, overeenkomstig artikel 9 [³¹] van de wet van 18 juli 2017 betreffende de elektronische identificatie en de toepassingen en systemen die nodig zijn voor de werking van deze authenticatiedienst en de identificatiesystemen zoals voorzien in Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG"* (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit). De memorie van toelichting verduidelijkt dat de toevoeging door het Wetsontwerp *"de dienstenintegrator in staat stelt om klaar te zijn voor onder andere interacties met de Europese portemonnee voor digitale identiteit, voor identiteitsmatching, voor attribootvalidatie, ..."*. (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit). In dit verband heeft de Autoriteit de aanvrager ondervraagd of de toevoeging verder reikt dan de tenuitvoerlegging van de eIDAS-verordening en de hervorming ervan, en zo ja, op welke manier. De aanvrager antwoordde als volgt: *"Correct, ze beperkten zich tot het anticiperen op de tenuitvoerlegging van de hervorming van de eIDAS-verordening"*.
59. **De Autoriteit**, die haar analyse op dit punt voorbehoudt om de eerder genoemde reden, is daarom van mening dat **expliciet moet worden verwezen naar de desbetreffende diensten van de hervormde eIDAS-verordening en de bepalingen die daarin voorzien.**

---

³¹ Deze bepaling luidt als volgt:

"1. Onverminderd de verplichtingen verbonden aan Verordening (EU) 910/2014 is de Federale Overheidsdienst Strategie en Ondersteuning verantwoordelijk voor het aanbieden van elektronische identificatiediensten voor publieke toepassingen binnen de authenticatiedienst

§ 2 De Federale Overheidsdienst Strategie en Ondersteuning verzekert de beschikbaarheid van de authenticatiedienst.

§ 3 De Federale Overheidsdienst Strategie en Ondersteuning heeft het recht om het identificatienummer van natuurlijke personen ingeschreven in het Rijksregister te gebruiken om zijn authenticatietaken uit te voeren.

II.3.4. Verordening nr. 2018/1724

60. De dienstenintegrator "*levert applicaties en systemen voor gegevensuitwisseling om de doelstellingen te bereiken die zijn vastgelegd in*" Verordening 2018/1724.
61. De Autoriteit is opnieuw van mening dat **deze bepaling moet verwijzen naar de relevante bepalingen van Verordening 2018/1724 om** precies te kunnen vaststellen wat eronder valt.

II.3.5. Ontwikkeling, testen en onderhoud van toepassingen en systemen

62. Artikel 4, lid 12, van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp voorziet dat de dienstenintegrator "*de toepassingen en systemen die nodig zijn om de voormelde taken uit te voeren, ontwikkelt, test, onderhoudt, corrigeert en ter beschikking stelt en de gegevens verwerkt in de databanken die daarvoor nodig zijn*". In de memorie van toelichting bij dit artikel wordt het volgende verduidelijkt: "*Verder wordt gespecificeerd dat de dienstenintegrator, om alle taken te vervullen, applicaties en systemen moet ontwikkelen, testen, corrigeren en beschikbaar stellen en daarvoor de relevante gegevens moet gebruiken. Voor zover mogelijk zijn dit testgegevens, indien beschikbaar bij de gebruiker, en geen echte gegevens. Als op verzoek van de gebruiker tests moeten worden uitgevoerd met echte gegevens, moeten de nodige maatregelen worden genomen om deze te beschermen in overeenstemming met [de] AVG*" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit).
63. De Autoriteit heeft de aanvrager ondervraagd over de reikwijdte en de toegevoegde waarde van een dergelijke bepaling, die in zekere zin overlappend lijkt te zijn met de verwijzende bepalingen. Vereist het bijvoorbeeld dat de dienstenintegrator de betrokken toepassingen zelf ontwikkelt (zonder uitbesteding)? Is het doel om het verwerken van persoonsgegevens voor testdoeleinden³² te reguleren? De aanvrager antwoordde dat het niet de bedoeling is om het gebruik van onderaanneming te verbieden, evenals het volgende:

"De uitvoering van de taken van de federale dienstenintegrator vereist een aantal verwerkingshandelingen waarvoor het passend was om ze expliciet te vermelden om discussies over de doeleinden van de verwerkingshandelingen, zoals de ontwikkeling, het testen, het onderhoud, de correctie en de terbeschikkingstelling van toepassingen en systemen, te vermijden.

De vermelding van tests op zich is uiteraard onvoldoende om de mogelijke verwerking van persoonsgegevens in het kader van tests te rechtvaardigen, maar geeft duidelijk aan dat tests

³² Over de verdere verwerking van persoonsgegevens voor testdoeleinden, zij het in een andere context dan die van de overheidssector, zie HvJEU (1e Kamer), arrest van 20 oktober 2022, *Digi/Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*, zaak C-77/21.

integraal deel uitmaken van de taken van de FOD BOSA. Voor elke mogelijke (en uitzonderlijke) verwerking van persoonsgegevens in het kader van tests moeten alle beginselen van de AVG worden toegepast, waaronder uiteraard het beginsel van gegevensminimalisatie' (vetgedrukt door de Autoriteit).

64. **De Autoriteit ziet echter niet de juridische meerwaarde van artikel 4, lid 12, van de wet van 2012, waarvan de reikwijdte onduidelijk blijft.** Om een van zijn taken uit te voeren, moet een dienstenintegrator ofwel een systeem of applicatie opzetten en implementeren. Dit impliceert dan dat hij het moet ontwikkelen, testen en onderhouden. Ofwel het doel van de bepaling is om een specifieke verwerking van persoonsgegevens toe te staan, in welk geval de bepaling veel te vaag is omdat zij niet de essentiële elementen bepaalt van de verwerking die zij beoogt toe te staan (in overeenstemming met de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid waarnaar elders wordt verwezen). In haar huidige formulering kan een dergelijke bepaling geen enkel nuttig effect hebben met betrekking tot de vraag of tests al dan niet kunnen worden uitgevoerd met behulp van "echte" gegevens³³ (een kwestie die in de memorie van toelichting aan de orde wordt gesteld). Het spreekt voor zich dat het nog minder de verwerking van persoonsgegevens kan toestaan in het kader van de ontwikkeling van intelligente systemen of systemen op basis van *datamining*. De vraag hoe tests en ontwikkelingen kunnen worden uitgevoerd, hangt af van het normatieve kader dat van toepassing is op de taken van algemeen belang waarvoor het systeem in kwestie wordt ontwikkeld. Gegeven dit normatieve kader, als het noodzakelijk is om persoonsgegevens te verwerken om tests uit te voeren, zal deze verwerking worden toegestaan door de AVG. In deze omstandigheden is **de Autoriteit van mening dat de voorgestelde bepaling ofwel moet worden geschrapt ofwel moet worden ontwikkeld, waarbij zij zich haar analyse voorbehoudt voor het laatste.**

II.3.6. Verordening datagovernance

65. De dienstenintegrator " *vervult de rol van centraal informatiepunt en bevoegde instantie voor technische bijstand als bedoeld in respectievelijk artikel 8 en artikel 7, lid 1*"³⁴ van de verordening datagovernance. Deze taak geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen van de Autoriteit.

³³ Deze kwestie moet worden opgelost door de voor de verwerking verantwoordelijke, met name in het licht van het beginsel van gegevensminimalisering en het regelgevingskader dat *in concreto* van toepassing is op de betrokken taak en verwerking. De bepaling in het Wetsontwerp is te vaag en algemeen om in dit opzicht enig rechtsgevolg te hebben.

³⁴ De federale dienstenintegrator zal dus een rol spelen in het beschikbaar stellen van gegevens die, hoewel ze niet beschikbaar kunnen worden gesteld op grond van de Hergebruikrichtlijn en de omzetting ervan in Belgisch recht, toch beschikbaar kunnen worden gesteld op grond van de Belgische wettelijke regels ter uitvoering van de Data Governance Verordening. Over het hergebruik van overheidsdocumenten en deze verordening, zie advies nr. 143/2023 van de Autoriteit, hierboven geciteerd, overweging 73 e.v. In dit verband bestaat de betrokken bijstand overeenkomstig artikel 7, lid 4, van dezelfde verordening met name uit :

"a) technische bijstand te verlenen door een beveiligde verwerkingsomgeving beschikbaar te stellen om toegang te geven tot het hergebruik van gegevens;

b) begeleiding en technische bijstand bieden over hoe gegevens het beste kunnen worden gestructureerd en opgeslagen om ze gemakkelijk toegankelijk te maken;

II.3.7. Gegevensuitwisseling met andere dienstenintegratoren

66. Tot slot bepaalt artikel 4, lid 14, van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp dat de dienstenintegrator gegevens moet uitwisselen met andere dienstenintegratoren. In de memorie van toelichting staat hierover het volgende: *"De dienstenintegrator wisselt gegevens uit met de andere dienstenintegratoren, die op hun beurt de integratie van diensten en de geïntegreerde levering van gegevens organiseren. Er wordt ook samengewerkt in het kader van de 'G-Cloud', een samenwerkingsverband dat de samenwerking op het vlak van ICT-infrastructuur tussen federale overheidsdiensten wil maximaliseren."* De Autoriteit heeft de aanvrager gevraagd wat de "G-Cloud" inhoudt en welk normatieve kader daarop van toepassing is. De aanvrager heeft aanvankelijk als volgt geantwoord:

"G-Cloud is een gezamenlijk initiatief van de Federale Overheidsdiensten (FOD), de Openbare Instellingen voor Sociale Zekerheid (OISZ) en de IT-organisaties binnen de Belgische overheid. Het staat ten dienste van en onder toezicht van de deelnemende instellingen. De samenwerking tussen deze instellingen is gebaseerd op hun respectieve expertisedomeinen. Meer informatie is hier te vinden: <https://www.gcloud.belgium.be/nl/home>. Vervolgens legde hij uit:

"We hebben geen informatie over een wettelijk kader voor de G-cloud. De G-cloud wordt enkel informatief vermeld in de memorie van toelichting van dit Wetsontwerp. We stellen voor om de vermelding van de G-Cloud in de memorie van toelichting te schrappen" (vetgedrukt door de Autoriteit).

67. De Autoriteit **neemt kennis van het voornemen van de aanvrager om de verwijzing naar de G-Cloud uit de memorie van toelichting te schrappen.** De Autoriteit is tevens van mening dat **de verwijzing naar de G-Cloud** (waarvoor zij het normatieve kader niet heeft onderzocht) **inderdaad moet worden weggelaten.** De G-Cloud, waarnaar in het Wetsontwerp niet expliciet wordt verwezen (de bepaling waarover opmerkingen zijn gemaakt, verwijst naar dienstenintegratoren,

---

c) technische ondersteuning te bieden voor pseudonimisering en ervoor te zorgen dat gegevens zodanig worden verwerkt dat de persoonlijke levenssfeer, de vertrouwelijkheid, de integriteit en de toegankelijkheid van de informatie in de gegevens waarvoor hergebruik is toegestaan, effectief worden beschermd, met inbegrip van technieken voor anonimisering, veralgemening, verwijdering en randomisering van persoonsgegevens of andere moderne methoden ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer, en de verwijdering van commercieel vertrouwelijke informatie, met inbegrip van bedrijfsgeheimen of inhoud die wordt beschermd door intellectuele-eigendomsrechten;

d) openbare lichamen, waar passend, bijstand te verlenen aan hergebruikers bij het verkrijgen van toestemming voor hergebruik van betrokkenen of van toestemming van de houders van gegevens overeenkomstig hun specifieke besluiten, ook met betrekking tot het grondgebied waar de gegevensverwerking zal plaatsvinden, en openbare lichamen bij te staan bij het opzetten van technische mechanismen voor de doorzending van verzoeken om toestemming of toestemming van hergebruikers, waar dit praktisch haalbaar is;

e) bijstand te verlenen aan openbare lichamen bij de beoordeling van de toereikendheid van de contractuele verbintenissen die een hergebruiker krachtens artikel 5, lid 10, is aangegaan.

een categorie waartoe de G-Cloud niet *a priori* lijkt te behoren), lijkt een onderwerp op zich te zijn dat een aanvullende specifieke analyse vereist vanuit het oogpunt van gegevensbescherming.

II.3.8. Artikel 4, lid 1, van de wet van 2012 en de algemene rol van de dienstenintegrator

68. Meer in het algemeen is de Autoriteit, in het licht van het voorgaande, van mening dat lid 1 van artikel 4 van de wet van 2012 moet worden **geherformuleerd om rekening te houden met de nieuwe taken die worden toegewezen aan de federale dienstenintegrator, op basis van duidelijke concepten of, in ieder geval, concepten die in het Wetsontwerp zijn gedefinieerd**. Op dit punt zou dit lid bijvoorbeeld kunnen worden gelezen als een verwijzing naar een derde type van integratie, de integratie van "*gegevensverwerkingsprocessen*", naast gegevensintegratie en dienstenintegratie, hoewel de concrete reikwijdte van dit concept niet wordt gedefinieerd in het Wetsontwerp. Opmerking: in deze context moet ook rekening worden gehouden met de volgende opmerkingen over de "gebruikersovereenkomst".

II.4. Facultatief karakter van het gebruik van de diensten van de federale dienstenintegrator

69. Zoals gewijzigd door het Wetsontwerp, handhaaft artikel 4 van de wet van 2012 het beginsel dat **het gebruik van de federale dienstenintegrator niet bindend is**: "*De federale dienstenintegrator heeft tot taak, met de instemming van de gebruikers en andere dienstenintegratoren, de gegevensverwerkingsprocessen te integreren en binnen dit kader gegevens op geïntegreerde wijze toegankelijk te maken*" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit). Zoals voorzien in het dispositief van de wet van 2012 geldt het vereiste van de noodzaak van deze overeenkomst voor alle taken van de federale dienstenintegrator. Bovendien vereist de tussenkomst van laatstgenoemde de sluiting van een overeenkomst (een conventie) overeenkomstig artikel 5, § 2, van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat de betrokken overheidsdiensten niet wettelijk verplicht moeten zijn om gebruik te maken van de diensten van de integrator door de wet van 2012, net zoals de rechthebbenden.
70. **De Autoriteit heeft de aanvrager hierover ondervraagd, met name wat betreft de wettelijke regeling die van toepassing is op deze overeenkomst en de reikwijdte ervan** (*wat gebeurt er als een overheidsdienst niet langer gebruik wenst te maken van alle of een deel van de diensten van de federale dienstenintegrator? Wat is de reikwijdte van de gegeven overeenkomst?*) Ze heeft ook vragen gesteld over **de interactie tussen dit principe en de nieuwe taken van de integrator** (bijvoorbeeld voor artikel 4, lid 10, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp, betreffende elektronische identificatie, zullen de diensten van de integrator *a priori* onvermijdelijk zijn). De

noodzaak van een voorafgaand akkoord is dus een voorwaarde voor de toepassing van artikel 8 van het Wetsontwerp.

71. De aanvrager antwoordde als volgt:

"Zoals voorzien door de wet, is de instemming van de gebruiker opgenomen in een gebruikersovereenkomst of gebruiksvoorwaarden, afhankelijk van de gebruikerscategorie.

Een gebruikersovereenkomst tussen FOD BOSA en een specifieke gebruiker beschrijft de concrete samenwerking tussen de partijen, **met expliciete vermelding van de betreffende diensten die worden geleverd**. Zo omvat de gebruikersovereenkomst **zowel de rechten als de verplichtingen van de betrokken partijen krachtens de wet van 2012, alsook de aanvullende afspraken die nodig zijn om de rechten, verplichtingen en verantwoordelijkheden te definiëren**. Concreet betreft dit met name de beschrijving van service level agreement, bepalingen met betrekking tot audit trails (overeenkomstig artikel 14 van de wet van 2012). Met betrekking tot de gegevensuitwisseling bevat de gebruiksovereenkomst met de verantwoordelijke voor de authentieke bron ook de specifieke voorwaarden voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de tussenkomst van de federale dienstenintegrator. Dit omvat in het bijzonder: de identificatie van de gegevensbron, de rechtsgrondslag voor de bevoegdheid van de gegevensbron of het wettelijk kader van de betrokken gegevensbron, de categorieën van persoonsgegevens, de categorieën van betrokken personen, de rechtsgrondslag voor de communicatie (tussen bron en ontvanger) of de categorieën van toestemming die vereist zijn voor deze communicatie (bv. protocol, besluit, specifieke toestemming, enz.), de aard van de verwerking door de dienstenintegrator, de toegangskanalen voor het ter beschikking stellen van de gegevens, enz.

De geleverde diensten en de gebruiksvoorwaarden van deze diensten worden daarom uitdrukkelijk gespecificeerd in de gebruikersovereenkomst. Indien de samenwerking in kwestie wordt beëindigd, wordt de gebruikersovereenkomst beëindigd (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit).

72. **De Autoriteit is van mening dat het Wetsontwerp moet worden verduidelijkt met betrekking tot de mogelijke grenzen van het niet-bindende karakter van het gebruik van het geheel of een gedeelte van de diensten van de federale dienstenintegrator**. Uit het Wetsontwerp moet duidelijk blijken dat de verplichtingen die in de wet van 2012 zijn vastgelegd met betrekking tot de taken van de dienstenintegrator, **alleen van toepassing zijn wanneer de gebruiker er vrij voor kiest om gebruik te maken van de relevante diensten van de federale dienstenintegrator**.

73. Heel concreet, bijvoorbeeld met betrekking tot **de uitwisseling van gegevens tussen gebruikers** (en in het bijzonder overheidsinstanties; de **oorspronkelijke taak van de dienstenintegrator**), betekent dit in het kader van **artikel 8 van de wet van 2012 dat** als een gebruiker een dienst van de dienstenintegrator gebruikt om toegang te krijgen tot een authentieke gegevensbron, dit niet betekent dat de gebruiker verplicht is om de andere diensten van de dienstenintegrator te gebruiken om toegang te krijgen tot andere gegevens die via deze diensten beschikbaar zijn en die voor deze gebruiker noodzakelijk zouden zijn om zijn taken uit te voeren. In de overeenkomst tussen de gebruiker en de dienstenintegrator zal worden bepaald tot welke gegevens de gebruiker toegang zal hebben via de diensten van de integrator. Deze aanpak is vooral belangrijk omdat gegevens uit niet-authentieke bronnen ook via de dienstenintegrator kunnen worden geraadpleegd.
74. Er moet ook worden opgemerkt dat **het niet kan worden uitgesloten dat het normatieve kader dat van toepassing is op een overheidsinstantie, haar verplicht om gebruik te maken van bepaalde diensten die beschikbaar zijn via de federale dienstenintegrator**³⁵ .
75. **Deze benadering van de vrijheid van de gebruiker** om gebruik te maken van de diensten van de integrator krachtens de wet van 2012, onverminderd de bepalingen van de wet die anders van toepassing zijn, **lijkt in overeenstemming met de taken bedoeld in lid 1 (behalve voor "gegevensattesten"), lid 4 (behalve voor "portemonnees voor digitale identiteit") en lid 8, van artikel 4 van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp.**
76. Dit gezegd zijnde, **vraagt** de Autoriteit **zich af of het behoud van het niet-bindende karakter van het gebruik van de diensten van de integrator relevant en houdbaar blijft met betrekking tot een deel van de nieuwe taken van de dienstenintegrator.** Deze vraag rijst specifiek met betrekking tot elektronische identificatie en de uitvoering van de bepalingen van het Europese recht (nl. lid **1 (enkel voor "gegevensattesten")**, lid **4 (enkel voor "portemonnees voor digitale identiteit")**, lid **10, lid 11 en lid 13, van artikel 4 van de wet van 2012** zoals gewijzigd door het Wetsontwerp).
77. Wat betreft de elektronische identificatie, lijkt het, gezien het feit dat de relevante dienst wordt aangeboden door de dienstenintegrator en geen andere entiteit, dat gebruikers niet vrij zijn om te kiezen of ze al dan niet gebruikmaken van de diensten van de integrator voor elektronische identificatie. Met betrekking tot de gegevensattestering, hoewel de Autoriteit zich haar analyse voorbehoudt over de tenuitvoerlegging van de hervorming van de eIDAS-verordening, rijst dezelfde

---

³⁵ Zie bijvoorbeeld overweging 47 van advies nr. 82/2023 van 27 april 2023 *betreffende een voorontwerp van wet over de oprichting en het beheer van de federale leerrekening (CO-A-2023-052)*.

vraag: wordt op Europees niveau overwogen om een onmisbare rol toe te kennen aan de federale dienstenintegrator of zal elke betrokken overheidsinstantie in deze kwestie vrij blijven?

78. Met andere woorden, en nogmaals, **het dispositief van het Wetsontwerp moet duidelijk maken wat de reikwijdte is van de "overeenkomst" die de gebruiker moet sluiten**. In plaats van vrij te zijn om al dan niet gebruik te maken van de diensten van de integrator, kan de gebruiker **verplicht worden om een overeenkomst aan te gaan met de dienstenintegrator**.
79. Concluderend is de Autoriteit van mening dat **het dispositief van artikel 8 van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp** (en, in voorkomend geval, de memorie van toelichting), moet **worden aangepast om duidelijk de omvang van de vrijheid van de gebruikers te bepalen** met betrekking tot de verschillende taken van de federale dienstenintegrator.

II.5. Verantwoordelijkheden met betrekking tot de verwerking

II.5.1. Verantwoordelijkheden van de dienstenintegrator en van de gebruikers

80. Artikel 15 van het Wetsontwerp legt de **verantwoordelijkheden voor gegevensverwerking vast**. De Autoriteit herinnert aan haar vaste adviespraktijk waarin wordt gesteld dat een overheidsinstantie (of een private entiteit) in beginsel **verantwoordelijk is voor de verwerking van gegevens die noodzakelijk is voor de uitvoering van haar openbare taken (of die onder de bevoegdheid vallen van de betreffende overheidsinstantie)³⁶, of die noodzakelijk is voor de nakoming van de wettelijke verplichting waaraan zij krachtens de betrokken norm is gebonden^{37 38}**,

³⁶ Artikel 6, lid 1, onder e), van de AVG.

³⁷ Artikel 6, lid 1, onder c), van de AVG.

³⁸ Zie in het bijzonder: Advies nr. 143/2023 van 29 september 2023 *betreffende een voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap tot aanwijzing van de dienstintegrator van het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap en een ontwerp van samenwerkingsakkoord met betrekking tot de oprichting van de gemeenschappelijke dienst van de Advies 154/2023 - 6/80 Waalse Regeringen en de Franse Gemeenschap, genaamd Banque Carrefour d'échange de données (niet onderworpen aan instemming) (CO-A-2023-375)*, en *betreffende een ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap tot aanwijzing van de dienstintegrator van het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap en een ontwerp van samenwerkingsakkoord met betrekking tot de oprichting van de gemeenschappelijke dienst van de Waalse Regeringen en de Franse Gemeenschap, genaamd Banque Carrefour d'échange de données (niet onderworpen aan instemming) (CO-A-2023-376) (hierna «advies 143/2023»)* overweging 7 e.v. Advies nr. 83/2023 van de Autoriteit van 27 april 2023 *betreffende een voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 4 april 2019 betreffende het platform voor de elektronische uitwisseling van gezondheidsgegevens (CO-A-2023-147)*, overweging nr. 11; Advies nr. 129/2022 van 1er juli 2022 *betreffende de artikelen 2 en 7 tot 47 van een wetsontwerp houdende diverse bepalingen in verband met de economie*, overwegingen nr. 42 e.v. Advies nr. 227/2022 van 29 september 2022 *betreffende een voorontwerp van decreet over open data en het hergebruik van overheidsinformatie (CO-A-2022-209)*, overwegingen 17-23; Advies nr. 131/2022 van 1er juli 2022 *betreffende een wetsontwerp tot oprichting van de Commission du travail des arts en tot verbetering van de sociale bescherming van werknemers in de kunsten*, overwegingen 55 e.v. Advies nr. 112/2022 van 3 juni 2022 *inzake een wetsontwerp tot wijziging van het Sociaal Strafwetboek met het oog op de oprichting van het eDossierplatform*, overwegingen 3-41 en 87-88; Advies nr. 231/2021 van 3 december 2021 *inzake een voorontwerp van ordonnantie betreffende de interoperabiliteit van elektronische tolheffingssystemen voor het wegverkeer*, overwegingen 35-37; Advies nr. 37/2022 van 16 februari 2022 *over een voorontwerp van decreet tot oprichting van het gecentraliseerde platform voor geautomatiseerde gegevensuitwisseling "E-Paysage"*, overweging 22; Advies nr. 13/2022 van 21 januari 2022 *betreffende een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende de toekenning van premies voor de verbetering van de huisvesting en een ontwerp van besluit van de*

- ³⁹. Ze benadrukt ook de conformiteit van deze praktijk met het recente arrest van het Hof van Justitie (3^e kamer) van 11 januari 2024, *Belgische Staat tegen de Gegevensbeschermingsautoriteit*, zaak C-231/22, betreffende de aansprakelijkheid van het Belgisch Staatblad.
81. **Artikel 15, lid 1**, van de wet van 2012, zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp, **is rechtstreeks in overeenstemming met deze logica**, wat de aansprakelijkheid van de dienstenintegrator betreft, en behoeft daarom geen commentaar van de Autoriteit.
82. **Artikel 15, lid 2**, van de wet van 2012, zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp, bepaalt daarentegen als volgt: "Tenzij anders bepaald, is de in artikel 2, lid 10, onder a) tot en met g), bedoelde gebruiker, die verantwoordelijk is voor het beheer van authentieke bronnen of gegevensbronnen, de voor de verwerking verantwoordelijke voor verwerkingen die bestaan uit het verzamelen, opslaan, beheren en verstrekken van persoonsgegevens in de bronnen" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit).
83. Opnieuw is de Autoriteit van mening dat deze bepaling **in overeenstemming is met haar advies** met betrekking tot de verantwoordelijkheden ten aanzien van gegevensverwerking. In een context als de onderhavige komt het vaststellen van een verantwoordelijkheid met betrekking tot de verwerking neer op het vaststellen van een essentieel element van de verwerking op een zodanige wijze dat alleen een **norm met de status van wet** dit kan doen. Met andere woorden, de bepaling moet van toepassing zijn **tenzij er in beginsel een andersluidende bepaling in een wet** (wet, decreet of beschikking) is. In feite is het de bedoeling om in beginsel te verwijzen naar een bepaling met de status van wet, aangezien het de bedoeling is dat de diensten van de federale integrator ook beschikbaar zijn voor de deeltentiteiten.
84. Ten tweede benadrukt de Autoriteit dat in beginsel **deze verantwoordelijkheid moet zijn vastgelegd in** (of duidelijk moet voortvloeien uit) **het normatieve kader dat van toepassing is op de betrokken gegevensbron (al dan niet authentiek)**. Niettemin begrijpt de Autoriteit dat de aanvrager een aanvullende juridische zekerheid bedoelt in het kader van de toepassing van het dispositief van het Wetsontwerp. Bovendien zou het, met name in de context van deeltentiteiten, ook niet uitgesloten zijn dat het recht van de deeltentiteit ook voorziet in bijkomende verantwoordelijkheid van de eigen dienstenintegrator in interacties met de federale dienstenintegrator (in welk geval bijvoorbeeld de persoon die verantwoordelijk is voor het beheer van de authentieke gegevensbron niet langer alleen verantwoordelijk zou zijn voor het ter beschikking stellen van de gegevens).

Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 9 februari 2012 houdende de toekenning van financiële steun voor energie, overwegingen 9-17.

³⁹ Advies nr. 154/2023 van 20 oktober 2023 *betreffende een voorontwerp van gemeenschappelijk decreet en ordonnantie tot vaststelling van de code voor Brusselse governance en gegevens (CO-A-2023-407)*, overweging 167.

85. Ten derde was de Autoriteit, in het kader van een hervorming van de Waalse wetgeving inzake de uitwisseling van gegevens uit authentieke bronnen, van oordeel dat de authentieke gegevensbron en de dienstenintegrator **gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor** de verwerking van de van gegevens aan de deelnemende overheidsdiensten⁴⁰. De Autoriteit is van mening dat **deze overwegingen mutatis mutandis van toepassing zijn in het kader van het onderhavige Wetsontwerp**, ook met betrekking tot niet-authentieke gegevensbronnen die beschikbaar worden gesteld via de federale dienstenintegrator.
86. **Artikel 9 van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp, is volledig in lijn met deze logica** door te voorzien in **een controleverplichting voor de federale dienstenintegrator**. Volgens deze bepaling "onderzoekt de federale dienstenintegrator voor elk verzoek om raadpleging of mededeling of de aanvrager en het verzoek in kwestie voldoen aan de regels van de betrokken databank of authentieke bron of aan de regels die van toepassing zijn op de systemen die door de federale dienstenintegrator worden beheerd in het kader van zijn taken zoals bepaald in artikel 4'" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit). **De Autoriteit merkt terloops op dat artikel 9 van de wet van 2012 moet worden aangevuld om de gevolgen van dit onderzoek te specificeren** (zo zal een niet-conforme aanvraag *a priori* worden afgewezen) **en de mogelijke rol van de gegevensbron waartoe** een gebruiker toegang wil krijgen.
87. **In dezelfde context voorziet artikel 8, § 2, van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp**, dat: "Indien de mededeling van persoonsgegevens tussen gebruikers onder de toepasselijke wettelijke voorwaarden een overeenkomst of machtiging van een bevoegde instantie vereist, de federale dienstenintegrator de gevraagde persoonsgegevens mededeelt voor zover er een overeenkomst of machtiging bestaat, zelfs indien de uitwisseling via de federale dienstenintegrator daarin niet uitdrukkelijk is voorzien" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit). De Autoriteit is ook van mening dat het Wetsontwerp op dit punt moet verduidelijken **dat het inderdaad aan de dienstenintegrator is om voor elk verzoek om gegevensverstrekking na te gaan of een dergelijke overeenkomst of machtiging al dan niet vereist is**.
88. **Artikel 14 van de wet van 2012, zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp**, betreffende gegevensbeveiliging **sluit verder aan bij deze logica van gezamenlijke verantwoordelijkheid** door te voorzien in een gezamenlijke verplichting voor de gebruiker en de dienstenintegrator⁴¹.
89. **In de memorie van toelichting staat echter duidelijk dat er "drie afzonderlijke verantwoordelijken voor de verwerking" zijn**. De Autoriteit is van mening dat **het Wetsontwerp op dit punt moet worden aangepast**.

---

⁴⁰ Zie de overwegingen 12-14 van Advies nr. 143/2023.

⁴¹ Zie overwegingen 123 e.v.

90. Het Wetsontwerp wijzigt voorts **artikel 6 van de wet van 2012** door te bepalen dat **de Koning voortaan**, onverminderd de specifieke wetgeving ter zake, bij een in ministerraad overlegd besluit het verzamelen en het bewaren van authentieke gegevens functioneel **kan (in plaats van moet) herverdelen**. In de memorie van toelichting staat hierover het volgende: "*Artikel 6 voorziet dat de Koning het verzamelen en bewaren van authentieke gegevens functioneel kan herverdelen. Tot nu toe is dit niet gebeurd omdat het niet nodig is gebleken; het moet daarom worden beperkt tot een mogelijkheid*" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit). De Autoriteit vroeg de aanvrager of de reden waarom dit niet nodig was, verband hield met de elders geldende normatieve kaders. De aanvrager antwoordde als volgt: "*Correct, dit geldt alleen als er een noodzaak is en er nog geen regelgeving van kracht is*".
91. De Autoriteit is van mening dat, op basis van de beginselen, artikel 6 van de wet 2012 inderdaad in beginsel nooit van toepassing zou moeten zijn op de uitwisseling van gegevens uit een **authentieke gegevensbron, aangezien overeenkomstig de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid de essentiële elementen van de betrokken gegevensverwerking (met inbegrip van verzameling en opslag) moeten zijn vastgelegd in de wettelijke norm die van toepassing is op de betreffende authentieke gegevensbron**. Met andere woorden, **de Autoriteit is van mening dat artikel 6 van de wet van 2012 kan worden geschrapt**.

II.5.2 Coördinatiecomité

92. De Autoriteit heeft de aanvrager gevraagd naar de reikwijdte van artikel 27, lid 3, van de ontwerpwet van 2012, dat als volgt luidt: "*Het Coördinatiecomité beraadslaagt over initiatieven om de samenwerking binnen het netwerk te bevorderen en in stand te houden, en over initiatieven die kunnen bijdragen tot de rechtmatige en vertrouwelijke verwerking van netwerkgegevens*" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit). Zijn er plannen om het Coördinatiecomité in staat te stellen bindende besluiten te nemen ten aanzien van de dienstenintegrator (en, indien van toepassing, zijn gebruikers) op het gebied van de verwerking van persoonsgegevens? De aanvrager antwoordde als volgt: "*Nee, de wet voorziet niet in deze bevoegdheid*". **De Autoriteit neemt nota van dit antwoord en verzoekt de aanvrager de bepaling in het Wetsontwerp, die onduidelijk is over de rol van het Coördinatiecomité, te verduidelijken**.
93. Het huidige artikel 33 van de wet van 2012 voorziet al dat het Overlegcomité⁴² "*zal beraadslagen over initiatieven om de samenwerking tussen dienstenintegratoren te bevorderen en in stand te houden*" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit). Het Wetsontwerp voorziet verder dat "*het*

---

⁴² Die, onder de wet van 2012, bestaat uit een vertegenwoordiger van de federale dienstenintegrator en een vertegenwoordiger van de verschillende andere dienstenintegratoren.

Overlegcomité voor dienstenintegratoren tot doel heeft de interconnecties tussen dienstenintegratoren op een optimale en efficiënte manier te organiseren zodat organisaties slechts op één dienstenintegrator een beroep hoeven te doen" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit). De Autoriteit heeft de aanvrager gevraagd of en in welke mate het de bedoeling was dat het Overlegcomité bindende besluiten zou nemen ten aanzien van dienstenintegratoren en/of gebruikers op het gebied van de verwerking van persoonsgegevens. Hij antwoordde als volgt: "Nee, de wet voorziet niet in deze bevoegdheid". De Autoriteit neemt nota van dit antwoord en verzoekt de aanvrager nogmaals om **de bepalingen in het Wetsontwerp te verduidelijken**. Voorts is zij van mening dat in **de memorie van toelichting moet worden bevestigd dat het Coördinatiecomité niet tot taak heeft bindende besluiten te nemen ten aanzien van dienstenintegratoren en/of gebruikers op het gebied van de verwerking van persoonsgegevens**.

II.6. Rechten van betrokkenen

II.6.1. Publicatie van registers door de dienstenintegrator

94. Op het vlak van transparantie benadrukt **de Autoriteit onmiddellijk de toegevoegde waarde van het Wetsontwerp met betrekking tot gegevensbescherming**, met betrekking tot de verplichting voor de federale dienstenintegrator⁴³ om het "**geïntegreerd register van verwerkingsactiviteiten**"⁴⁴ en het "**register van authentieke bronnen**"⁴⁵ openbaar ter beschikking te stellen. Dit zijn belangrijke transparantie-instrumenten.
95. Dit gezegd zijnde, **is de Autoriteit van mening dat deze publicatiemaatregel moet worden versterkt**. Zoals hierboven vermeld, beperkt de rol van de dienstenintegrator zich niet tot het beschikbaar stellen van gegevens uit authentieke bronnen, maar omvat deze ook de toegang tot **gegevens uit andere bronnen**. Daarom zou de **dienstenintegrator ook** een afzonderlijk **register moeten publiceren**, vergelijkbaar met het register van authentieke gegevensbronnen.

II.6.2. Protocollen, gebruikersovereenkomsten, gebruiksvoorwaarden

96. Artikel 5, § 2, van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp, luidt als volgt:

⁴³ Artikel 4, lid 9, van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp.

⁴⁴ Of volgens artikel 2, lid 12, van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp :

"een geïntegreerd exemplaar van de inhoud van de registers bedoeld in artikel 30 van Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, en die worden bijgehouden door de gebruikers bedoeld in artikel 2, lid 10, a tot g, samengesteld en toegankelijk gemaakt voor het publiek door de federale dienstenintegrator".

⁴⁵ Of volgens artikel 2, lid 13, van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp :

Een "register met een lijst van authentieke bronnen, een beschrijving van de gegevens die ze bevatten en een verwijzing naar de toepasselijke wetgeving, opgesteld en toegankelijk gemaakt voor het publiek door de federale dienstenintegrator".

"De interventiemodaliteiten van de federale dienstenintegrator worden vastgelegd in een gebruikersovereenkomst tussen de federale dienstenintegrator en de gebruikers bedoeld in artikel 2, lid 10, a) tot g), en in de gebruiksvoorwaarden ten aanzien van de gebruikers bedoeld in artikel 2, lid 10, h).

Door het sluiten van een gebruiksovereenkomst of het opleggen van gebruiksvoorwaarden is de federale dienstenintegrator vrijgesteld van het sluiten van een protocol zoals bedoeld in artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit).

97. De memorie van toelichting verduidelijkt dat *"de gebruikersovereenkomst de bepalingen met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens en andere bepalingen, zoals dienstverleningsniveaus, moet bevatten"*. De Autoriteit begrijpt dat het Wetsontwerp op deze manier beoogt om de vermenigvuldiging van formaliteiten die overbodig zouden kunnen zijn, te vermijden. Dit gezegd hebbende, en zoals de aanvrager zelf aangeeft in zijn antwoorden aan de Raad van State⁴⁶, vereist het protocol enerzijds een advies van de functionaris voor gegevensbescherming en anderzijds, moet het bovenal worden gepubliceerd.
98. In navolging van de memorie van toelichting (gegevensbeschermingsbepalingen opnemen in de overeenkomsten) en met het oog op transparantie, is de Autoriteit van mening dat **het Wetsontwerp de dienstenintegrator niet kan vrijstellen van het sluiten van protocollen, behalve onder de volgende voorwaarde**. Het moet **voorzien dat, wanneer dergelijke informatie relevant is, de gebruiksvoorwaarden en de overeenkomsten de protocolinformatie bedoeld in artikel 20, § 1, lid 2, van de Wet Bescherming Persoonsgegevens moeten bevatten in een aparte sectie dat moet worden gepubliceerd op de website van de dienstenintegrator**, waarbij deze laatste ook alle afgesloten overeenkomsten beschikbaar kan maken, binnen de door de AVG toegestane grenzen (d.w.z., indien van toepassing, mits voorafgaande anonimisering, met uitzondering van de vermelding van de identiteit van de ondertekenaars, enz, een kwestie die per geval en samen met de betrokken gebruiker moet worden beoordeeld). **Dit is des te belangrijker omdat het in deze overeenkomsten is dat de mate waarin een gebruiker van plan is gebruik te maken van de diensten van de federale dienstenintegrator zal worden gedefinieerd**.
99. Verder wijst de Autoriteit erop dat artikel 38, lid 1, van de AVG bepaalt dat *"de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker ervoor zorgen dat de functionaris voor*

---

⁴⁶ Blz. 6-7 van voornoemd advies.

*gegevensbescherming op passende wijze en tijdig wordt betrokken bij alle aangelegenheden betreffende de bescherming van persoonsgegevens". De Autoriteit is van mening dat, net als bij de protocollen, de functionaris **voor gegevensbescherming betrokken moet worden bij het opstellen van de bovengenoemde overeenkomsten en gebruiksvoorwaarden**. Dit zijn juridische instrumenten die centraal staan in de werking van de federale dienstenintegrator.*

II.6.3. Toegang en rectificatie

a) Wetsontwerpbepaling

100. Zoals gewijzigd door het Wetsontwerp, luidt artikel 16 van de wet van 2012 als volgt:

"§ 1. Tenzij in bijzondere wetten anders is bepaald, heeft elke persoon het recht om kosteloos rectificatie te verkrijgen van alle onjuiste gegevens die op hem betrekking hebben.

Verzoeken tot gegevensaanpassing worden ingediend via de toegangskanalen bepaald door de federale dienstenintegrator en de gebruikers bedoeld in artikel 2, lid 10, a) tot g).

Telkens wanneer een verzoek tot aanpassing wordt ingediend via de federale dienstenintegrator, onderzoekt de federale dienstenintegrator of de aanvrager en het verzoek voldoen aan de toepasselijke voorwaarden.

§ 2. Elke persoon heeft het recht te weten welke overheden en welke instanties de voorbije twaalf maanden zijn gegevens via het netwerk hebben geraadpleegd of bijgewerkt, met uitzondering van de bestuurlijke en gerechtelijke autoriteiten, toezichts- of opsporingsdiensten, de federale politie, de lokale politie, het Permanent Comité voor Toezicht op de politiediensten, het Permanent Comité voor Toezicht op de inlichtingendiensten, evenals hun respectieve onderzoeksdiensten, het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse, de Staatsveiligheid, de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid en de Algemene Inspectie van de federale en lokale politie.

De federale dienstenintegrator voorziet in passende technische middelen om de uitvoering van schriftelijke overeenkomsten zoals bedoeld in artikel 14 te waarborgen.

§ 3. Onverminderd de verantwoordelijkheid van de verantwoordelijken voor de verwerking van databanken en authentieke bronnen, stelt de federale dienstenintegrator de technische middelen ter beschikking van de gebruikers bedoeld in artikel 2, lid 10, a) tot g), om de betrokkenen in staat te stellen hun rechten uit te oefenen zoals bedoeld in artikel 15 van Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van

Richtlijn 95/46/EG, ten aanzien van de verantwoordelijken voor de verwerking van de gegevensbanken en authentieke bronnen" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit)⁴⁷ .

101. Volgens de Autoriteit moet de reikwijdte van deze bepaling, waarvan het dispositief moet worden gewijzigd, **worden verduidelijkt**.

b) Verband met de AVG, specifieke bepalingen van de Belgische wetgeving en Artikel 13 van de wet van 2012

102. In dit opzicht moet allereerst, en rekening houdend met artikel 23 van de AVG, het dispositief van artikel 16 van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp, in een afzonderlijk eerste lid uitdrukkelijk bepalen dat het **geen afbreuk doet aan de AVG en aan "bijzondere"** (en niet "speciale, in lijn met het commentaar van de Raad van State") **wetten, decreten of ordonnanties** (aangezien het Wetsontwerp beoogt ook van toepassing te kunnen zijn op deeleniteiten), **die de rechten van de betrokkenen regelen, binnen de grenzen toegestaan door de AVG en de LTD.**

103. Op deze manier wordt gewaarborgd dat de bepaling in het Wetsontwerp enerzijds niet kan worden gelezen als een beperking van de rechten die zijn vastgelegd in de AVG, en anderzijds ook geen impact kan hebben op de beperkingen van de rechten van betrokkenen die elders in de Belgische wetgeving zouden zijn vastgelegd (en dit, overeenkomstig de AVG of Richtlijn (EU) nr. 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de *bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad*).

---

⁴⁷ Het huidige artikel 16 van de wet van 2012 luidt als volgt:

"1. Elke persoon heeft het recht om kosteloos de verbetering te bekomen van alle onjuiste gegevens die op hem betrekking hebben.

Verzoeken tot aanpassing van gegevens worden ingediend via de toegangskanalen bepaald door de federale dienstenintegrator en de deelnemende overheidsdiensten.

Telkens wanneer een aanpassingsaanvraag wordt ingediend via de federale dienstenintegrator, gaat de federale dienstenintegrator na of de aanvrager en de aanvraag voldoen aan de voorwaarden die in de relevante regelbanken zijn vastgelegd.

§ 2 Eenieder heeft het recht te vernemen welke overheden, welke instanties of welke personen in de loop van de voorbije zes maanden zijn gegevens via het net hebben geraadpleegd of bijgewerkt, met uitzondering van de administratieve en gerechtelijke overheden of diensten belast met het toezicht op of het onderzoek naar dan wel de vervolging of bestraffing van strafbare feiten, de federale politie, het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten en het Vast Comité van Toezicht op de Inlichtingenwerk alsmede hun respectieve onderzoeksdiensten, het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse, [?] de staatsveiligheidsdienst, de algemene inlichtingen- en veiligheidsdienst] en de algemene veiligheidsinspectie [?] en de Algemene Inspectie van de Federale en Lokale Politie. De federale dienstintegrator zorgt voor de gepaste technische middelen om de uitvoering te verzekeren van de beslissingen van het overlegcomité in toepassing van artikel 14^a.

104. In dit verband is de Autoriteit van mening dat, gezien het bovenstaande commentaar, **artikel 13 van de wet van 2012 kan en moet worden aangepast met het oog op de breedte van het begrip gebruiker**. Zoals gewijzigd door het Wetsontwerp, luidt dit als volgt: "*Bij gebrek aan andersluidende wettelijke of reglementaire bepalingen, kent de federale dienstenintegrator aan de gebruikers geen bijkomende rechten toe met betrekking tot de raadpleging, mededeling of enige andere verwerking van gegevens bovenop de andere toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen*" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit). **De Autoriteit is van mening dat deze bepaling om twee redenen moet worden aangepast: met het oog op het feit dat de betrokkene voortaan een gebruiker kan zijn in de zin van het Wetsontwerp, en om de rechtsgrondslag voor de aan andere gebruikers verleende rechten en de grenzen van de rol van de integrator in dit verband te verduidelijken.**
105. Wat dit tweede punt betreft, **is deze bepaling belangrijk omdat** ze het effect van de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid herhaalt door *mutatis mutandis* te specificeren dat **de federale dienstenintegrator alleen mag toestaan dat persoonsgegevens worden verwerkt als het toepasselijke normatieve kader dat toestaat**.
106. De Autoriteit wijst er ook op dat artikel 13 **niet kan toestaan dat een regelgevende bepaling afwijkt van het beginsel dat ze vastlegt**, tenzij ze in strijd is met de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid (die zijn vastgelegd in hogere normen, de Grondwet, het EVRM en het Handvest). De wet van 2012 kan immers niet indirect regelgevende bepalingen valideren die de federale dienstenintegrator de mogelijkheid zouden geven om gebruikers rechten inzake gegevensverwerking toe te kennen die niet reeds zijn voorzien door een norm met de status van wet (in overeenstemming met de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid). **Artikel 13 moet dus worden aangepast en de verwijzing naar de regelgevende norm moet worden geschrapt**.
107. Pro memori heeft de Autoriteit de aanvrager ondervraagd over de vraag of dergelijke wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen momenteel bestaan. De aanvrager antwoordde: "*Nee, maar we kunnen niet uitsluiten dat er in de toekomst nieuwe regelgeving kan worden toegevoegd*". De Autoriteit merkt op dat dergelijke toekomstige regelgeving in ieder geval moet voldoen aan de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid (en bijgevolg de essentiële elementen van de betreffende gegevensverwerkingen moet vastleggen).
108. Wat het eerste punt betreft, met betrekking tot de federale dienstenintegrator en de diensten die hij aanbiedt, aangezien het Wetsontwerp betrekking heeft op de transparantie en de **rechten van de betrokkenen**, moet dit **in principe een toegevoegde waarde hebben**. **Bepalingen die louter de toepassing herhalen van regels die reeds elders van toepassing zijn (zoals de AVG)**,

moeten uit het Wetsontwerp worden weggelaten. Met andere woorden, op grond van het Wetsontwerp zelf (een wettelijke bepaling) wordt de betrokkene verondersteld aanvullende rechten te genieten.

c) Verband met de taken van de federale dienstenintegrator

109. **Vervolgens** moet het dispositief van de Wetsontwerp worden **verduidelijkt, rekening houdend enerzijds met de taken van de federale dienstenintegrator, en anderzijds de betrokken gebruikers.** Feitelijk brengt de uitbreiding van de gebruikers en taken van de federale dienstenintegrator een **herziening van het huidige artikel 16 van de wet van 2012** met zich mee, dat enkel van toepassing was op de uitwisseling van gegevens uit authentieke en niet-authentieke bronnen tussen deelnemende overheidsdiensten. Het Wetsontwerp moet duidelijk beschrijven, **met betrekking tot elk van deze taken, het effect (de wettelijke toegevoegde waarde) van artikel 16 van de wet van 2012**, in die zin dat het voorziet in de tussenkomst van de federale dienstenintegrator, waar een dergelijk effect van het dispositief van het Wetsontwerp gewenst is. Zoals de Autoriteit net heeft opgemerkt, zou de bepaling in het Wetsontwerp niet nuttig zijn als ze louter de toepassing herhaalt van bepalingen die elders van toepassing zijn.

d) Commentaar op de drie doelstellingen van de wetsontwerpbepaling

110. De Autoriteit begrijpt dat de wetsontwerpbepaling **drie hoofddoelstellingen heeft**, waarop de volgende opmerkingen van toepassing zijn.

111. **Artikel 16, § 1.** Ten eerste gaat het erom de betrokkene in staat te stellen **de gegevens op zijn** verzoek te kunnen **rectificeren (§ 1)**. Met betrekking tot deze doelstelling vereist het dispositief in voorbereiding de volgende opmerkingen.

112. De leden 2 en 3 van paragraaf 1 van artikel 16 van het Wetsontwerp moeten worden verduidelijkt in die zin dat een mogelijkheid wordt geboden om een verzoek tot rectificatie van gegevens die door bepaalde gebruikers worden verwerkt (die zijn bedoeld in artikel 2, lid 10, a) tot g)), kan worden ingediend **bij de federale dienstenintegrator zelf, waarbij deze laatste** in voorkomend geval **verantwoordelijk is** voor het doorsturen van het verzoek "via de toegangskanalen" die hijzelf en de gebruikers (bedoeld in lid 2) hebben *bepaald*. De essentiële toegevoegde waarde van een dergelijke bepaling is dat zij de betrokkene in staat stelt **contact op te nemen met één centraal aanspreekpunt** (verantwoordelijke voor de verwerking), die in staat is na te gaan waar de betrokken gegevens vandaan komen en welke andere gebruikers ze via zijn of haar diensten verwerken. Lid 3 van het dispositief in voorbereiding lijkt deze bedoeling te weerspiegelen, maar de interactie ervan met lid 2 is onduidelijk.

113. Daarnaast is de derde alinea van paragraaf 1 van artikel 16 van de wet van 2012 in voorbereiding onduidelijk, aangezien hierin wordt bepaald dat voor elke aanvraag om gegevens "aan te passen", "*de federale dienstenintegrator onderzoekt of de aanvrager en de aanvraag aan de toepasselijke voorwaarden voldoen*" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit). **Het dispositief moet verduidelijken welke rol de federale dienstenintegrator speelt met betrekking tot de verzoeken die hij ontvangt.** Is zijn rol bijvoorbeeld beperkt tot het verifiëren van de identiteit van de betrokkene? In dit verband moet worden benadrukt **dat de rol** (de bevoegdheid) **om te beslissen over het verzoek van de betrokkene** (om de betrokken gegevens al dan niet te wijzigen) *uiteindelijk moet toekomen aan de verantwoordelijke voor de verwerking van de gegevensbron*, tenzij het project de dienstenintegrator in dit opzicht een overheersende rol wil geven (maar om welke reden?).
114. **Artikel 16, § 2:** het doel van **paragraaf 2** is de betrokkene in staat te stellen **centraal**, via de federale dienstenintegrator, te **bepalen welke entiteiten met zijn of haar gegevens hebben gewerkt** via de diensten van de federale dienstenintegrator. Meer specifiek worden de raadplegingen of updates "*via het netwerk*"⁴⁸ bedoeld.
115. De Autoriteit heeft de aanvrager gevraagd waarom in paragraaf 2 van vornoemd artikel 16 niet langer werd verwezen naar "*personen*" die toegang hadden gehad tot de gegevens, maar alleen naar "*autoriteiten*" of "*organisaties*", zonder bovendien de begrippen gebruikers en dienstenintegratoren te gebruiken. Aanvrager antwoordde als volgt:
- " De openbaarmaking van de identiteit van individuen (bijvoorbeeld medewerkers van de FOD's) die toegang hebben gehad tot de betreffende gegevens via de diensten van de federale dienstenintegrator, voor zover de federale dienstenintegrator al over deze informatie beschikt (in sommige gevallen vergemakkelijkt de federale dienstenintegrator de communicatie tussen de gegevensbron en de raadplegende entiteit, die zelf het beheer van gebruikers en toegangen verzorgt, zodat de raadplegende entiteit de identiteit van het individu kent en niet de federale dienstenintegrator), kan strijdig zijn met de rechten en vrijheden van deze personen. De mate waarin de identiteit van deze personen kan of moet worden bekendgemaakt, bijvoorbeeld op basis van het recht van toegang van de betrokkene wiens gegevens zijn geraadpleegd, moet worden beoordeeld in het licht van de beginselen van de algemene verordening gegevensbescherming en zal een beslissing van de verwerkingsverantwoordelijke vereisen die de gegevens heeft ontvangen of geraadpleegd.*

---

⁴⁸ Artikel 2, lid 8, van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp definieert het netwerk als volgt:

"alle databases, authentieke bronnen, computersystemen en netwerkverbindingen van gebruikers en de federale dienstenintegrator die onderling verbonden zijn via de federale dienstenintegrator".

*Uw opmerking over het gebruik van het begrip gebruikers lijkt ons correct. De woorden "welke autoriteiten en welke organisaties" moeten **logischerwijs worden vervangen door "gebruikers als bedoeld in artikel 2, lid 10, onder a) tot en met g)**" (vetgedrukt door de Autoriteit).*

116. De Autoriteit neemt nota van deze toelichting en van het feit dat **de woorden "autoriteiten" en "organisaties" zullen worden vervangen door het woord "gebruikers"**. De Autoriteit wijst erop dat de betrokkene het recht heeft om de identiteit te verkrijgen van de ontvangers die de hem of haar betreffende persoonsgegevens hebben geraadpleegd (of gewijzigd in dit geval). Met andere woorden, **de dienstenintegrator zal⁴⁹ de verantwoordelijken voor de verwerking van de gegevens moeten identificeren**, dat wil zeggen, afhankelijk van concrete situaties, een overheidsinstantie, een specifieke afdeling van een overheidsinstantie, of zelfs in bepaalde gevallen een natuurlijke persoon⁵⁰, een private entiteit die belast is met een openbare taak, enzovoort. Toegang tot de **identiteit van de natuurlijke personen** die door deze verwerkingsverantwoordelijken daadwerkelijk toegang hebben gehad tot de betreffende gegevens, vormt inderdaad een complexere kwestie die hier niet hoeft te worden uiteengezet⁵¹.
117. Hoewel de Autoriteit de vooruitgang opmerkt die het Wetsontwerp met zich meebrengt, waarbij nu informatie tot 12 maanden terug wordt gecommuniceerd in plaats van de huidige periode van 6 maanden zoals vastgelegd in artikel 12 van de wet van 2012, wijst de Autoriteit de aanvrager erop dat aangezien de federale dienstenintegrator **verantwoordelijk is voor de verwerking van de gegevens die nodig zijn voor de uitoefening van zijn taken, de AVG hem verplicht om op verzoek van de betrokkene de identiteit van de ontvangers die toegang hebben gehad tot de gegevens te communiceren, zonder een specifieke periode vast te stellen**.
118. De Autoriteit is van mening dat **een periode van 12 maanden te kort is**. Toen de aanvrager werd gevraagd welke criteria werden gehanteerd om een dergelijke periode te bepalen, heeft hij geen nadere toelichting gegeven. De Autoriteit herinnert eraan dat artikel 12, lid 5, van de AVG de situatie regelt waarin de betrokkene aan de verwerkingsverantwoordelijke verzoeken zou richten die kennelijk ongegrond of buitensporig zijn. En zij is van mening dat de vraag over welke periode de betrokkene toegang kan krijgen tot de identiteit van de gegevensontvangers **in verband moet worden gebracht met de periode die door de verwerkingsverantwoordelijke moet worden gedekt in het kader van de te implementeren audit trail**, overeenkomstig de beginselen van beveiliging van de verwerking (het instellen van technische en organisatorische maatregelen, artikel 32 van de

⁴⁹ Zie bijvoorbeeld C.J.U.E. (1^e Kamer), arrest van 12 januari 2023, *RW tegen Österreichische Post AG*, zaak C-154/21.

⁵⁰ De Autoriteit heeft bijvoorbeeld al overwogen dat een onderzoeker of een magistraat voor de verwerking verantwoordelijken kunnen zijn.

⁵¹ Zie bijvoorbeeld C.J.U.E. (1^e Kamer), arrest van 22 juni 2023, *J.M.*, zaak C-579/21, overweging 73 e.v.

AVG) en de verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke (artikel 24 van de AVG). **Zolang de verwerkingsverantwoordelijke over deze informatie beschikt, moet de betrokkene er toegang toe hebben.** In dit geval gaat het om een periode van **10 jaar.**

119. Ten slotte, met betrekking tot **de uitzondering** voorzien in het Wetsontwerp, aangezien de federale dienstenintegrator een verantwoordelijke voor de verwerking is, kan **de informatie over de mededeling van de gegevens** aan "*bestuurlijke en gerechtelijke overheden of diensten belast met het toezicht of het onderzoek of de vervolging of de repressie van misdrijven, de federale politie, de lokale politie, het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten en het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingendiensten en hun respectieve onderzoeksdiensten, het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse, de Veiligheid van de Staat, de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst en de Algemene Inspectiedienst van de Federale Politie en de Lokale Politie*", **mag enkel worden weggelaten indien, en enkel indien, in concreto, krachtens de toepasselijke wetgeving niet daadwerkelijk kan worden meegedeeld.** Dit vereist dat de federale dienstenintegrator *a priori* de technische en organisatorische maatregelen evalueert en invoert die hem in staat stellen om te bepalen welke verwerkingen al dan niet onder de uitzondering vallen. Het **dispositief in voorbereiding moet dus op dit punt worden aangepast.**

120. **Artikel 16, § 3** Tot slot verplicht **paragraaf 3** van het dispositief in voorbereiding de federale dienstenintegrator om **gebruikers een technische voorziening te bieden waarmee betrokkenen hun recht op toegang kunnen uitoefenen.** De memorie van toelichting bij paragraaf 3 van voornoemde bepaling luidt als volgt:

"Paragraaf 3 bepaalt dat de dienstenintegrator de technische middelen ter beschikking moet stellen die burgers in staat stellen om, met betrekking tot authentieke bronnen, hun recht op toegang als bedoeld in artikel 15 van de AVG uit te oefenen. Dit is natuurlijk alleen mogelijk als de betrokkene dit recht heeft. Dit ontslaat de verantwoordelijken voor gegevensbronnen en authentieke bronnen niet van hun verplichtingen en verantwoordelijkheid in dit opzicht" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit).

121. Ten eerste merkt de Autoriteit op dat **de memorie van toelichting in overeenstemming moet worden gebracht met het dispositief van het Wetsontwerp,** aangezien **paragraaf 3** van artikel 16 van de wet van 2012 in voorbereiding niet alleen van toepassing is op authentieke gegevensbronnen, maar **ook op databanken die geen authentieke gegevensbronnen zijn.**

122. Vervolgens wijst het erop dat dit een **volwaardige taak is van de federale dienstenintegrator.** Dit zou dus ook moeten worden voorzien door **artikel 4 van de wet van 2012 in voorbereiding.**

II.7. Diverse punten

II.7.1. Gegevensbeveiliging

123. Met betrekking tot gegevensbeveiliging voorziet artikel 14 van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp: "*Voor elke uitwisseling van gegevens via de federale dienstenintegrator wordt het volgende vastgelegd tussen de gebruiker bedoeld in artikel 2, lid 10, a) tot g), en de federale dienstenintegrator" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit): D.w.z. in het bijzonder wie welke identiteitsauthenticatie, -verificaties en -controles uitvoert, en de "*wijze waarop wordt verzekerd dat een volledige reconstructie kan plaatsvinden in geval van een onderzoek, op initiatief van een betrokken toezichthoudende autoriteit of orgaan of naar aanleiding van een klacht, van welke natuurlijke persoon wanneer en voor welk doel gebruik heeft gemaakt van welke dienst met betrekking tot welke persoon*".*
124. De Autoriteit vroeg de aanvrager naar **de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de dienstenintegrator en de gebruiker voor dit doel** (wie moet wat registreren en wie moet bepalen wat moet worden geregistreerd). De aanvrager antwoordde als volgt: "*Het lijkt onmogelijk om dit van tevoren te bepalen. Het is een **gezamenlijke verplichting** om ervoor te zorgen dat de nodige afspraken worden gemaakt overeenkomstig de rol en verantwoordelijkheid van elke partij in de uitwisseling. Deze regelingen zijn opgenomen in de gebruikersovereenkomst*" (vetgedrukt door de Autoriteit).
125. De Autoriteit begrijpt daarom dat de verplichtingen die zijn vastgelegd in artikel 14 van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp, voor zover ze betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens, **de gezamenlijke verantwoordelijkheid zijn van de federale dienstenintegrator en de betrokken gebruiker**⁵².
126. Meer in het algemeen kan de wijziging van sectie 14 van de wet van 2012 niet worden beperkt tot lid 1, tenzij deze bepaling haar samenhang verliest. Eerst en vooral is de Autoriteit van mening dat alinea 1 van artikel 14 van de wet van 2012 **opnieuw moet worden geformuleerd om duidelijk te maken dat de verplichtingen op de gebruiker en de dienstenintegrator rusten**.
127. En vervolgens moet het even duidelijk en algemeen aangeven dat, **in overeenstemming met de van toepassing zijnde wetgeving betreffende de gegevensuitwisseling**, de gebruiker en de integrator **bepalen en/of opnemen** (indien de toepasselijke wetgeving al regels op dit gebied bevat) **in de gebruiksvoorwaarden zoals bedoeld in artikel 5, § 2**, de vermelde elementen. De toepasselijke wetgeving betreffende de gegevensuitwisseling kan immers relevante regels op dit

---

⁵² Zie hierover de overwegingen nrs. 85-88.

gebied bevatten en bovendien moet de "wijze van raadpleging van gegevens" zoals bedoeld in lid 5 van artikel 14, zonder afbreuk te doen aan met name het recht op toegang van de betrokken personen.

128. Daarnaast moeten sommige concepten of passages van artikel 14 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp **worden herschreven om duidelijker te zijn**. Zo moet het zich niet langer richten op "instanties", maar op de in wet opgenomen begrippen (gebruiker, dienstenintegrator). Bovendien gaat het er niet om hoe "men" ervoor zorgt dat een volledige reconstructie kan plaatsvinden, maar wel hoe "de federale dienstenintegrator en de gebruiker ervoor zorgen" dat een dergelijke reconstructie mogelijk is.
129. Tot slot **benadrukt de Autoriteit het belang van de termijn van minimaal 10 jaar die is** vastgelegd in artikel 14, lid 5, van de wet van 2012 in voorbereiding, die al van kracht is en niet ter discussie wordt gesteld in het Wetsontwerp. Gezien de taken van de federale dienstenintegrator is het essentieel dat een *audit trail* (met inbegrip van de bijbehorende *logging*) van een verwerkingsoperatie over een periode van 10 jaar kan worden gereconstrueerd.

II.7.2. Bevoegdheden van de Koning krachtens artikel 44 van de wet van 2012

130. Artikel 44 van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp (waarbij de termen "*deelnemende overheidsdiensten*" worden vervangen door de termen "*gebruikers*") bepaalt: "*De Koning kan, bij een in ministerraad overlegd besluit, de taken van de in hoofdstuk 5 bedoelde organen regelen, alsook de latere modaliteiten van de samenwerking tussen de federale dienstenintegrator en de gebruikers*". De Autoriteit heeft de aanvrager ondervraagd om na te gaan of de in artikel 44 van de wet van 2012 aan de Koning toegekende bevoegdheid een impact zou kunnen hebben op de verwerking van persoonsgegevens door de dienstenintegrator en de gebruikers. De aanvrager antwoordde als volgt:

"Tot op heden is er *geen Koninklijk Besluit uitgevaardigd uit hoofde van artikel 44. Een Koninklijk Besluit op grond van artikel 44 dat gevolgen zou kunnen hebben voor de verwerking van persoonsgegevens zou in ieder geval alleen mogelijk zijn in het kader van de delegatie in kwestie, **waarin in dit geval niet is voorzien***" (vetgedrukt toegevoegd door de Autoriteit).

131. De Autoriteit neemt kennis van dit antwoord en is van mening dat **in de memorie van toelichting bij het Wetsontwerp moet worden benadrukt dat artikel 44 van de wet van 2012, dat door dit artikel wordt gewijzigd, niet tot doel heeft een bevoegdheid betreffende de verwerking van persoonsgegevens aan de Koning te delegeren**. De Autoriteit benadrukt dat een dergelijke bepaling niet beantwoordt aan de vereisten van voorzienbaarheid en rechtmatigheid die reeds elders werden vermeld, en bijgevolg niet de basis kan vormen voor de bevoegdheid van de Koning om

besluiten uit te vaardigen die een impact hebben op de verwerking van persoonsgegevens door de federale dienstenintegrator of zijn gebruikers.

II.7.3. Adviseur informatiebeveiliging

132. De Autoriteit heeft de aanvrager ondervraagd over de reden waarom het Wetsontwerp **artikel 22, lid 2, van de wet van 2012 schrapt**, waarin staat: *"De veiligheidsadviseur aangesteld door de federale dienstenintegrator zal, naast de eerder genoemde functies in lid 1, belast zijn met bewustmakingsactiviteiten met betrekking tot de beveiliging van de informatie van de deelnemende openbare diensten."* De aanvrager antwoordde als volg:

"De inclusie van de bewustmakingsmissie van de veiligheidsadviseur van de federale dienstenintegrator met betrekking tot de informatiebeveiliging van de (toenmalige) deelnemende overheidsdiensten in de wet van 2012 dateert natuurlijk van vóór de inwerkingtreding van de AVG. Sindsdien is het de verantwoordelijkheid van elke gebruiker om een eigen Functionaris voor gegevensbescherming (Data Protection Officer - DPO) aan te stellen, die verantwoordelijk is voor de bewustmaking binnen de eigen organisatie. Deze missie en verantwoordelijkheid behoren niet tot de federale dienstenintegrator. We willen natuurlijk vermijden dat deze wet wordt gebruikt als een middel om verantwoordelijkheid te ontlopen.

133. **De Autoriteit neemt nota van de schrapping van** de bepaling in kwestie en de redenering erachter. Zij wijst erop dat als deze bepaling zou worden gehandhaafd, dit de voor de verwerking verantwoordelijken en de functionarissen voor gegevensbescherming geenszins zou ontslaan van hun verplichtingen uit hoofde van de AVG.

134. Bovendien bepaalt artikel 20, lid 2, van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp, het volgende: *"Een informatiebeveiligingsadviseur kan de functie van functionaris voor gegevensbescherming uitoefenen in overeenstemming met de vereisten zoals vermeld in artikel 38, lid 6, van de AVG"*. Deze adviseur valt "onder de directe autoriteit van de leidinggevende van de gebruiker of de federale dienstenintegrator", zoals bepaald in artikel 21 van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp.

135. In dit verband vraagt de Autoriteit zich af of de combinatie van de rollen van informatiebeveiligingsadviseur en Functionaris voor Gegevensbescherming zoals toegestaan door het Wetsontwerp, verenigbaar is met de AVG. Hoewel artikel 38, lid 6, van de AVG bepaalt dat de Functionaris voor Gegevensbescherming "andere taken en werkzaamheden kan verrichten" dan die welke hij vaststelt, maar alleen op voorwaarde dat de "verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker

ervoor zorgt dat deze taken en werkzaamheden geen belangenconflict veroorzaken.” In dit geval rijst de vraag naar het bestaan van een belangenconflict, aangezien het Wetsontwerp voorziet in de advisering door de veiligheidsadviseur op het gebied van informatiebeveiliging, met bijzondere aandacht voor gegevens- en netwerkbeveiliging, en het uitvoeren van opdrachten op het gebied van informatiebeveiliging. Deze activiteiten zijn gerelateerd aan het bepalen van de middelen en (sub-)doeleinden van de verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot informatiebeveiliging, zodat het toewijzen van deze aanvullende rol aan de Functionaris voor Gegevensbescherming naar alle waarschijnlijkheid een belangenconflict met zich meebrengt⁵³.

136. Op deze vraag antwoordde de aanvrager als volgt:

"Dit artikel vermeldt alleen de mogelijkheid van combinatie onder verwijzing naar artikel 38, paragraaf 6, waarin staat dat de verwerkingsverantwoordelijke (of de verwerker) ervoor moet zorgen dat de taken en werkzaamheden van de FG geen belangenconflict veroorzaken. Wat betreft de cumulatieve voorwaarden moeten alle betrokken partijen uiteraard rekening houden met de beslissingen van de APG hieromtrent (zie <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/de-functionaris-voor-gegevensbescherming/aanwijzing>).

137. Artikel 20, lid 2 van de wet van 2012 zoals geformuleerd in het Wetsontwerp wekt niettemin de indruk dat de cumulatie *a priori* geen aanleiding zal geven tot belangenconflicten, terwijl, zoals zojuist vermeld, een dergelijk belangenconflict zich waarschijnlijk wel zal voordoen. Voor het overige heeft de bepaling in het Wetsontwerp geen juridische meerwaarde om de voorgestelde combinatie toe te staan, op voorwaarde dat de AVG wordt nageleefd: indien de AVG hier niet tegen is, kan de verwerkingsverantwoordelijke zelf een cumulatieve benoeming doen (zonder specifieke toestemming van het Belgische recht); indien de AVG hiertegen is, kunnen noch het Belgische recht, noch de verwerkingsverantwoordelijke een dergelijke benoeming toestaan. **In deze context is de Autoriteit van mening dat het tweede lid 2 van artikel 20 moet worden geschrapt.**

138. Ten slotte bepaalt artikel 20 in het Wetsontwerp dat niet alleen de dienstenintegrator, maar ook alle gebruikers zoals bedoeld in artikel 2, lid 10, a) tot g) een veiligheidsadviseur moeten aanstellen. **Dit betekent dus dat deze vereiste ook van toepassing kan zijn op natuurlijke personen.** In dit verband is de Autoriteit van mening dat de aanvrager **duidelijk moet maken in welke gevallen**

⁵³ Voor een weliswaar andere zaak, maar waarin de beginselen worden herhaald, zie het besluit van de Litigation Division van de Autoriteit nr. 141/2021 van 16 december 2021, beschikbaar op

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-141-2021.pdf>, laatst geraadpleegd op 24/01/2023, overwegingen 59 e.v.

het niet verplicht is om een veiligheidsadviseur aan te stellen, indien van toepassing door te verwijzen naar natuurlijke personen in de te bepalen gevallen.

II.7.4. Uitbreiding naar Gemeenschappen en Gewesten

139. Het Wetsontwerp voegt een nieuw artikel *46bis* toe aan de wet van 2012, dat als volgt luidt:

"Onder de voorwaarden en volgens de modaliteiten bepaald door de Gemeenschappen en de Gewesten en in overleg met de federale dienstenintegrator, kunnen de Gewesten, Gemeenschappen, lokale overheden en de daarvan afhankelijke organisaties een beroep doen op de diensten van de federale dienstenintegrator" (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit).

140. De Autoriteit heeft de aanvrager ondervraagd over de reden waarom er niet voorzien is in een samenwerkingsovereenkomst voor dit doel. Zij heeft hem ook ondervraagd over wat er bedoeld wordt met "overleg" met de federale dienstenintegrator. De aanvrager antwoordde als volgt:

*"De beoogde samenwerking tussen de betrokken partijen **wordt geregeld door het Samenwerkingsakkoord van 26 augustus 2013** tussen de federale, gewestelijke en gemeenschapsoverheden voor het harmoniseren en uitlijnen van de initiatieven die de realisatie van een geïntegreerd e-government beogen (Belgisch Staatsblad (fgov.be)) **Het overleg maakt uiteraard deel uit van de uitwerking van dit samenwerkingsakkoord en heeft betrekking op de operationele modaliteiten van de samenwerking**"* (vetgedrukt door de Autoriteit).

141. **Eerst en vooral verwijst de Autoriteit op dit punt naar de opmerkingen van de Raad van State over de bepaling in het Wetsontwerp⁵⁴** . Aangezien de door de aanvrager bedoelde

⁵⁴ In het bijzonder stelt de Raad van State het volgende:

"De reikwijdte van de aldus aan de gewesten, gemeenschappen, lokale overheden en hun afhankelijke organen verleende machtiging is niet duidelijk.

Indien het er enkel om gaat deze entiteiten toegang te verlenen tot de gegevens die door de federale dienstenintegrator worden verwerkt door middel van de creatie van een daartoe strekkende wettelijke machtiging door de gemeenschappen en gewesten, levert de bepaling geen moeilijkheden op [...].

Indien het, meer in het algemeen, gaat om het machtigen van de entiteiten in kwestie om gebruik te maken van de diensten van de federale dienstenintegrator in het licht van al zijn taken zoals gespecificeerd door artikel 4 van het wetsontwerp van 15 augustus 2012, om deze te belasten met de uitvoering van hun eigen beleid (zoals de ontwikkeling van IT-oplossingen in het kader van de uitoefening van hun eigen bevoegdheden), vereist een dergelijke machtiging dat een beroep wordt gedaan op een samenwerkingsmechanisme in de zin van de artikelen 92bis of 92bis/1 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 betreffende de institutionele hervormingen. (verwijzingen weggelaten door de Autoriteit).

Door middel van een samenwerkingsovereenkomst kunnen de betrokken autoriteiten niet alleen besluiten om een gezamenlijke instelling op te richten, maar kunnen ze er ook voor kiezen om gebruik te maken van de diensten en instellingen van andere autoriteiten. In dit geval moet de autoriteit die de diensten en instellingen aanbiedt echter zelf materieel en territoriaal bevoegd zijn en moeten de partijen het beginsel van financieel federalisme respecteren .

[...]

samenwerkingsovereenkomst al bestaat, kon het in artikel *46 bis* bedoelde overleg in het kader van de opstelling ervan niet plaatsvinden. De Autoriteit benadrukt nogmaals dat het samenwerkingsakkoord waarnaar de aanvrager verwijst, niet specifiek handelt over de relatie tussen de federale dienstenintegrator en de deeltentiteiten en de van hun afhankelijke overheden⁵⁵. Het Wetsontwerp moet verduidelijken hoe het de deeltentiteiten en hun afhankelijke overheden in staat wil stellen om gebruik te maken van de diensten van de federale dienstenintegrator.

Conclusie

Om deze redenen,

De Autoriteit is van mening dat

- 1.** Het Wetsontwerp vereist een effectbeoordeling met betrekking tot de gegevensbescherming en het is voorbarig om uitspraken te doen over bepalingen van de Europese wetgeving die nog niet definitief zijn (**overwegingen 8-11**) ;
- 2.** Indien de aanvrager heeft afgezien van het wijzigen van het begrip van een authentieke gegevensbron zoals vastgelegd in de wet van 2012 in het kader van de voorbereiding van het Wetsontwerp, roept het Wetsontwerp zoals voorgelegd aan de Autoriteit niettemin toch enkele opmerkingen op. Bovendien moet het Wetsontwerp een duidelijk onderscheid maken tussen de uitwisseling van gegevens die afkomstig zijn uit authentieke bronnen en de uitwisseling van gegevens die niet afkomstig zijn uit authentieke bronnen (**overwegingen 12-22**) ;
- 3.** Wat betreft de benoeming van authentieke gegevensbronnen, moet het Wetsontwerp het beginsel van positief recht handhaven waarbij een Koninklijk Besluit, besproken in de ministerraad, vereist is, eerder dan een beslissing van het Coördinatiecomité. Het Wetsontwerp voegt waarde toe op het gebied van gegevensbescherming door in de wet de criteria voor de benoeming van authentieke bronnen vast te leggen, criteria die verfijnd moeten worden (**overwegingen 23-32**).

Zonder zich uit te spreken over de inhoud van dit samenwerkingsakkoord, stelt de afdeling Wetgeving vast dat het niet het voorwerp heeft uitgemaakt van een bekrachtiging door de wetgever, hoewel een dergelijke bekrachtiging op grond van artikel 92bis, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 vereist was. Het gevolg is dat het samenwerkingsakkoord momenteel geen effect heeft krachtens voornoemde bepaling. Bijgevolg is de ontwerpbepaling niet verder onderzocht* (onderstreping toegevoegd door de Autoriteit).

⁵⁵ Naar de integratoren wordt verwezen in de artikelen 3, lid 6 en 5, lid 5 van het samenwerkingsakkoord. De enige verwijzing naar de federale dienstenintegrator staat in de "gemeenschappelijke acties", in artikel 5, lid 5, van het samenwerkingsakkoord, dat bepaalt dat om de doelstelling bedoeld in artikel 1er van het akkoord en de onderdelen bedoeld in artikel 4 te bereiken, de partijen zich ertoe verbinden om, overeenkomstig hun respectieve bevoegdheden, "deel te nemen aan het overlegcomité voor dienstenintegratoren voorzien in de wet van 15 augustus 2012 betreffende de oprichting en de organisatie van een federale dienstenintegrator". Artikel 3, lid 6 voorziet in het principe van "constructieve samenwerking en duidelijke afspraken tussen bestaande en toekomstige dienstenintegratoren".

4. Met betrekking tot de gebruikers in de zin van het Wetsontwerp moet de definitie zoals bedoeld in artikel 10, lid 2, van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp worden aangepast om consistentie te waarborgen, en artikel 46 van het Wetsontwerp moet worden aangepast om enerzijds de reikwijdte te hebben die door de aanvrager wordt erkend, en anderzijds om in overeenstemming te zijn met de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid (**overwegingen 33-42**) ;

5. Met betrekking tot de taken van de federale dienstenintegrator moet het eerste lid van artikel 4 van de wet van 2012 worden aangepast, rekening houdend met name met de nieuwe taken van de integrator. Het dispositief van het Wetsontwerp moet duidelijk verwijzen naar de relevante bepalingen van de Europese wetgeving die het beoogt aan te vullen of uit te voeren. De verschillende taken van de federale dienstenintegrator moeten duidelijk worden onderscheiden in het Wetsontwerp. Het Wetsontwerp moet de verwerkingen definiëren die mogelijk worden gemaakt door herbruikbare toepassingen en verduidelijken of deze beschikbaar kunnen worden gesteld in de vorm van diensten. Artikel 4, lid 12, van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp lijkt geen juridische meerwaarde te hebben. De Autoriteit neemt kennis van de intentie van de aanvrager om de verwijzing naar de "G-Cloud" in de considerans te schrappen (**overwegingen 43-68**) ;

6. De Autoriteit is van mening dat het Wetsontwerp de reikwijdte van de regel, volgens welke de dienstenintegrator zijn diensten met toestemming van de gebruiker aanbiedt, ook met betrekking tot de nieuwe taken van de integrator, moet uitbreiden. Het Wetsontwerp moet duidelijk identificeren wat de vrijheid van de gebruiker is, met name met betrekking tot de toegang tot gegevens die beschikbaar zijn via de diensten van de integrator (**overwegingen 69-79**) ;

7. Wat betreft de vaststelling van verantwoordelijkheden met betrekking tot gegevensverwerking, sluit het Wetsontwerp direct aan bij de praktijk van de adviezen van de Autoriteit, met dien verstande dat er gezamenlijke verantwoordelijkheden moeten worden geïdentificeerd met betrekking tot gegevensverwerking, met name met betrekking tot de uitwisseling van gegevens tussen overheidsinstanties via de diensten van de integrator. Artikel 15 van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp moet ook worden aangepast om in overeenstemming te zijn met de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid, waarbij artikel 6 van de wet van 2012 zoals gewijzigd door het Wetsontwerp zou moeten worden geschrapt. Artikel 14 van het Wetsontwerp moet de gevolgen verduidelijken van de beoordeling die moet worden uitgevoerd door de dienstenintegrator in geval van een verzoek om gegevens te raadplegen of te verstrekken, en de mogelijke rol van de gegevensbron (**overwegingen 80-91**) ;

8. De beslissingsbevoegdheid van het Coördinatiecomité moet worden verduidelijkt en in de memorie van toelichting bij het Wetsontwerp moet erop worden gewezen dat artikel 33 van de wet van 2012 niet tot doel heeft het Coördinatiecomité in staat te stellen bindende besluiten te nemen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (**overwegingen 92-93**) ;

9. Het Wetsontwerp voegt waarde toe op het gebied van gegevensbescherming door de transparantie in de werking van de dienstenintegrator te versterken. Het moet ook voorzien in communicatie in een apart register van niet-authentieke gegevensbronnen die toegankelijk zijn via de diensten van de integrator (**overwegingen 94-95**) .

10. Als het Wetsontwerp de dienstenintegrator kan vrijstellen van het sluiten van de protocollen zoals bedoeld in artikel 20 van de LTD, is de Autoriteit van mening dat dit onder de voorwaarde is dat de overeenkomsten die worden gesloten in het kader van de toegang tot de diensten van de integrator de elementen van de protocollen bevatten zoals bedoeld in de WVG en dat de relevante secties daarvan op zijn minst openbaar moeten worden gemaakt. De functionaris voor gegevensbescherming moet ook worden betrokken bij de opstelling van de overeenkomsten en gebruiksvoorwaarden (**overwegingen 94-99**) ;

11. Artikel 16 van de wet van 2012, zoals gewijzigd bij het Wetsontwerp, betreffende het recht van rectificatie en toegang van betrokkenen, moet worden aangepast. Er moet worden gespecificeerd dat dit artikel geen afbreuk doet aan de AVG en aan specifieke wetten, decreten of verordeningen die anderszins van toepassing zijn in het Belgische recht. Artikel 13 van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp, moet worden aangepast gezien het feit dat de betrokken persoon een gebruiker kan zijn, en om te voldoen aan de beginselen van voorzienbaarheid en rechtmatigheid. Het Wetsontwerp moet de toepassing van het voornoemde artikel 16 nog verduidelijken in het licht van de verschillende taken van de dienstenintegrator.

Deze drie alinea's van deze bepaling vereisen enkele verduidelijkingen en preciseringen. Met name de voorziene uitzondering is te ruim en de communicatie van de identiteit van de gebruikers aan wie de gegevens door de federale dienstenintegrator worden doorgegeven, kan niet worden beperkt tot de 12 maanden die aan het verzoek voorafgaan, maar moet worden uitgebreid tot 10 jaar (**overwegingen 101-122**) ;

12. Wat betreft de gegevensbeveiliging moet artikel 14 van de wet van 2012, zoals gewijzigd door het Wetsontwerp worden aangepast, met name om te verduidelijken wie

verantwoordelijk is voor de verplichtingen die erin zijn vastgelegd (**overwegingen 123-129**) ;

13. De memorie van toelichting bij het Wetsontwerp moet benadrukken dat het doel van artikel 44 van de wet van 2012, dat het wijzigt, niet is om aan de Koning een bevoegdheid te delegeren betreffende de verwerking van persoonsgegevens (**overwegingen 130-131**) ;

14. De bepaling dat de informatiebeveiligingsadviseur ook als de functionaris voor gegevensbescherming kan worden benoemd, moet worden weggelaten en het Wetsontwerp moet voorzien in een uitzondering op de verplichting om een informatiebeveiligingsadviseur aan te stellen wanneer de betrokken gebruiker een natuurlijk persoon is (**overwegingen 132-138**) ;

15. Het Wetsontwerp moet verduidelijkt worden over de manier waarop het de deeltentiteiten en de onder hun bevoegdheid vallende overheden in staat wil stellen om gebruik te maken van de diensten van de federale dienstenintegrator (**overwegingen 139-141**).

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur